

KOMUNITNÍ PLÁN

ROZVOJE SOCIÁLNÍCH
A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB
STATUTÁRNÍHO MĚSTA
OPAVY NA OBDOBÍ

2011 / 2013

TATO AKCE JE SPOLUFINANCOVÁNA EVROPSKOU UNÍÍ A MORAVSKOSLEZSKÝM KRAJEM

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOS
www.esfcr.cz

KOMUNITNÍ PLÁN

ROZVOJE SOCIÁLNÍCH
A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB
STATUTÁRNÍHO MĚSTA
OPAVY NA OBDOBÍ

2011

/

2013

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ OPAVA

Materiál byl vytvořen odborníky a zástupci veřejnosti, kteří pracují v pěti pracovních skupinách, v rámci organizační struktury procesů komunitního plánování ve městě Opava.
Konzultační služby k materiálu zajišťovalo Centrum komunitní práce Ústí nad Labem.
Tvorba materiálu je financována z rozpočtu statutárního města Opavy.

Tento materiál byl schválen zastupitelstvem statutárního města Opavy dne 21. 2. 2011, usnesením číslo 56/03 ZM 11.

Vážení přátelé,

dostává se vám do rukou 2. vydání Komunitního plánu rozvoje sociálních a souvisejících služeb na období 2011–2013. Na zpracování tohoto významného dokumentu se podílelo více než sto zástupců poskytovatelů sociálních služeb, uživatelů a odborníků z řad významných veřejných institucí působících na území města.

Tento materiál dává ucelený přehled o stavu sociálních a souvisejících služeb ve městě Opavě a jeho městských částech, reaguje na nabídky poskytovatelů a snaží se vyjádřit potřeby uživatelů. Jedná se o pokračování nepřetržitého procesu, jehož cílem je postupně nastavení mechanismů a podmínek pro koordinaci služeb, zajištění jejich kvality a sledování jejich potřebnosti a efektivity.

Věříme, že tento komunitní plán přispěje k dalšímu rozvoji sociálních a souvisejících služeb v Opavě tak, aby lépe vyhovovaly občanům města a zároveň poukazovaly na jejich potřeby.

Velmi si vážíme obětavé práce všech, kteří pracují v sociálních službách a jakýmkoliv způsobem pomáhají nemocným a potřebným. Naše poděkování patří také všem, kteří se na vytvoření Komunitního plánu rozvoje sociálních a souvisejících služeb na období 2011–2013 podíleli.

Ing. Pavla Brady
1. náměstkyně primátora

Ing. Jindřiška Těžká
vedoucí odboru sociálních věcí

OBSAH

A/ ZÁKLADNÍ INFORMACE O KOMUNITNÍM PLÁNU	6
B/ ORGANIZAČNÍ SCHÉMA KP	10
C/ PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH CÍLŮ A OPATŘENÍ	12
● 1/ OBLAST SPOLEČNÝCH CÍLŮ SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB: KOORDINAČNÍ SKUPINA	12
● 1.1. Podpora procesu plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit	15
1.1.1. Udržení a rozvoj organizační struktury	
1.1.2. Podpora zvyšování informovanosti o procesu KP a sociálních službách	
1.1.3. Systém dotací na sociální služby a související aktivity	
1.1.4. Program iniciace projektů	
1.2. Podpora realizace cílů a opatření v jednotlivých PS	18
1.2.1. Stanovení ročních priorit v rámci PS a zhodnocení výstupů	
1.2.2. Vytvoření systému dostupného bydlení	
● 2/ OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O DĚTI A RODINU	20
● 2.1. Zajistit komplexní přístup k řešení problematiky bydlení rodin s dětmi a podporovat stávající zařízení	22
2.1.1. Podpora azylového bydlení	
2.1.2. Zajištění návazného bydlení pro rodiče s dětmi, včetně osvěty a vzdělávání v oblasti bytové problematiky	
2.1.3. Rozvoj krizové pomoci a krizového ubytování pro děti	
2.2. Rozvíjet terénní sociální práci, poradenství a sociální asistenci pro rodiny s dětmi	25
2.2.1. Podpora sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, sociální asistence	
2.2.2. Podpora odborného sociálního, psychologického a sociálně-právního poradenství pro rodiny s dětmi	
2.2.3. Podpora terénních programů	
2.3. Rozvíjet služby pro rodiny s dětmi a mládeží do 26 let se zdravotním postižením	27
2.3.1. Rozvoj denního stacionáře	
2.3.2. Raná péče	
2.3.3. Osobní asistence	
2.4. Snižovat výskyt sociálně patologických jevů a rozšířit nabídku aktivit a programů na podporu vzdělávání pro rodiny s dětmi	29
2.4.1. Podpora nízkoprahových zařízení pro děti a mládež	
2.4.2. Komunitní centrum pro rodiny, děti, mládež a jednotlivce	
2.4.3. Podpora interdisciplinární spolupráce (domácí násilí)	
2.4.4. Systém včasné intervence	
2.4.5. Související služby (doplňující) pro rodiny s dětmi a děti a mládež	
2.5. Rozvoj dobrovolnictví	33
2.5.1. Dobrovolnické programy	
● 3/ OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O OSOBY SE SPECIFICKÝMI SOCIÁLNÍMI PROBLÉMY	34
● 3.1. Udržení a rozvoj terénních služeb	36
3.1.1. Terénní programy	
3.2. Udržení a rozvoj ambulantních služeb	37
3.2.1. Podpora a udržení krizové pomoci	
3.2.2. Noclehárny	
3.2.3. Nízkoprahové denní centrum	
3.2.4. Sociální rehabilitace	
3.2.5. Kontaktní centrum	
3.2.6. Odborné sociální poradenství	
3.2.7. Probační resocializační a reintegrační programy	
3.3. Udržení a rozvoj pobytových služeb	42
3.3.1. Udržení a zkvalitnění služby azylového domu	
3.3.2. Nouzové ubytování pro osoby v krizi	
3.3.3. Domov se zvláštním režimem	
3.4. Rozvoj možností zaměstnávání pro osoby dlouhodobě nezaměstnané	45
3.4.1. Využití programů aktivní politiky zaměstnanosti (veřejně prospěšné práce) a dalších možností na poli zaměstnanosti	
● 4/ OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O OSOBY SE ZDRAVOTNÍMI PROBLÉMY	46
● 4.1. Podpora a rozvoj sociálního poradenství	49
4.1.1. Odborné sociální poradenství	
4.2. Podpora a rozvoj služeb sociální péče	50
4.2.1. Rozvoj osobní asistence	
4.2.2. Podpora samostatného bydlení	
4.2.3. Odlehčovací služby	
4.2.4. Domovy pro osoby se zdravotním postižením – transformace	
4.2.5. Chráněné bydlení	
4.3. Podpora a rozvoj služeb sociální prevence	54
4.3.1. Služby následné péče	
4.3.2. Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a svépomocné aktivity	
4.3.3. Sociálně terapeutické dílny	
4.3.4. Sociální rehabilitace	
4.4. Podpora uplatnění osob se zdravotním postižením na trhu práce	57
4.4.1. Podpora chráněného zaměstnávání	
4.4.2. Pracovní rehabilitace	
4.4.3. Podpora začleňování osob se zdravotním postižením na trhu práce	
● 5/ OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O NÁRODNOSTNÍ MENŠINY	60
● 5.1. Rozvoj a podpora terénní práce a bezplatného právního a sociálního poradenství	62
5.1.1. Rozvoj terénních programů	
5.1.2. Bezplatné právní a sociální poradenství	
5.2. Podpora uplatnitelnosti na trhu práce	63
5.2.1. Podpora zvyšování kvalifikace, posilování pracovních kompetencí pro trh práce	
5.3. Vzdělávání	64
5.3.1. Předškolní příprava	
5.3.2. Podpora zařazování romských dětí do základních škol se standardní výukou a jejich udržení v těchto školách	
5.3.3. Podpora dalšího vzdělávání	
5.3.4. Podpora mimoškolních aktivit (volnočasové aktivity)	
5.3.5. Podpora činnosti Slezského německého svazu v Opavě	
5.4. Podpora bydlení	67
5.4.1. Prevence ztráty bydlení a podpora při ztrátě bydlení	
● 6/ OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O SENIORY	70
● 6.1. Rozvoj terénních služeb	72
6.1.1. Pečovatelská služba	
6.1.2. Mobilní hospicová péče	
6.2. Rozvoj ambulantních a souvisejících služeb	74
6.2.1. Udržení a rozšíření kapacity denního stacionáře	
6.2.2. Udržení a zkvalitnění služeb v klubech pro seniory	
6.3. Rozvoj pobytových služeb	75
6.3.1. Zřízení nepřetržitého dohledu pečovatelské služby v Seniorcentru Opava, p. o.	
6.3.2. Rozšíření kapacity domova se zvláštním režimem	
6.3.3. Vznik odlehčovací služby pro seniory	
6.3.4. Zkvalitnění služeb v domovech pro seniory	
D/ MONITOROVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ	78
E/ SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	80

A/ ZÁKLADNÍ INFORMACE O KOMUNITNÍM PLÁNU

Komunitní plán pro období roků 2011, 2012 a 2013 vznikl od dubna 2010 do listopadu 2010 a je dokumentem města Opavy, který v sobě shrnuje odborné názory a požadavky poskytovatelů služeb, názory a zpětné vazby uživatelů služeb a statistická či sociologická data týkající se sociální oblasti.

Rovněž bude napomáhat k rozvoji sociálních a souvisejících služeb tak, aby lépe vyhovovaly občanům města a citlivěji reagovaly na jejich potřeby. Navrhuje konkrétní priority za dané oblasti péče na období příštích tří let a způsoby jejich řešení.

Zpracování plánu bylo podpořeno z rozpočtu statutárního města Opavy. Garantem procesů komunitního plánování byla vedoucí odboru sociálních věcí v úzké spolupráci s koordinační skupinou KP. Poradenství bylo zajišťováno Centrem komunitní práce Ústí nad Labem.

Návrh komunitního plánu byl diskutován v procesu konzultací, v jehož průběhu bylo zaevidováno 163 připomínek, z nichž 71 bylo zapracováno do finální verze komunitního plánu.

Pro realizaci opatření v komunitním plánu budou využívány finance z různých finančních zdrojů. A to jednak ze strukturálních fondů Evropské unie, ministerstev České republiky, z Moravskoslezského kraje, z rozpočtu statutárního města Opavy, Úřadu práce, nadačních fondů, příspěvků klientů, darů a z vlastní hospodářské činnosti subjektů.

Komunitní plán je provázán na další strategické dokumenty, především na Strategický plán ekonomického a územního rozvoje statutárního města Opavy pro období 2007–2020.

Komunitní plán je založen na několika základních humánních hodnotách:

- poskytovat jen takové služby, které reagují na potřeby občanů města
- poskytovat služby, které podporují princip individuálního přístupu k člověku
- zajistit při poskytování služeb dodržování lidských práv, rovnoprávný přístup a možnost osobní volby každého občana
- respektovat při poskytování služeb důstojnost každého člověka a respektovat jeho soukromí v maximální možné míře
- poskytováním služeb podporovat rozvoj individuálních aspirací a schopností každého člověka.

V následujících třech letech chceme pokračovat v naplňování cílů, které jsme zahájili již 1. komunitním plánem, a to:

- umožnit lidem žít doma co nejdéle, nabídnout jim péči a podporu v oblastech, kde si to sami přejí
- přizpůsobit a rozšířit poskytování péče tak, aby vyhověla novým, doposud neřešeným požadavkům a potřebám občanů
- uskutečnit posun ve vyváženosti péče směrem od péče institucionální k péči komunitní
- zlepšit kvalitu poskytovaných služeb
- zajistit integraci co nejširších sociálních služeb a programů včetně zdravotní péče.

Struktura materiálu Komunitní plán:

- A) Základní informace o Komunitním plánu, struktura materiálu, výstupy z revize 1. KP, proces konzultací a evidence připomínek
- B) Organizační schéma KP
- C) Přehled jednotlivých cílů a opatření
 1. Oblast společných cílů sociálních a souvisejících služeb: Koordinační skupina
 2. Oblast sociálních a souvisejících služeb pro cílovou skupinu: Péče o děti a rodinu
 3. Oblast sociálních a souvisejících služeb pro cílovou skupinu: Péče o osoby se specifickými sociálními problémy
 4. Oblast sociálních a souvisejících služeb pro cílovou skupinu: Péče o osoby se zdravotními problémy
 5. Oblast sociálních a souvisejících služeb pro cílovou skupinu: Péče o národnostní menšiny
 6. Oblast sociálních a souvisejících služeb pro cílovou skupinu: Péče o seniory
- D) Monitorování a vyhodnocování komunitního plánu
- E) Seznam použitých zkratk

VÝSTUPY Z REVIZE 1. KP ZA OBDOBÍ 2008–2009

Pro účely komunitního plánování sociálních služeb je nezbytný proces evaluace, tedy proces sběru dat a následného zhodnocení informací o průběhu tvorby a implementace plánu. Evaluace je nezbytná pro tvorbu nového dokumentu. Získaná data je možné využít k propagaci komunitního plánu a komunikaci k nejrůznějším cílovým skupinám a poskytují zpětnou vazbu všem aktérům komunitního plánování.

Tabulka – míra naplnění stanovených opatření za jednotlivé skupiny za rok 2009

Název skupiny	Splněno	Částečně	Nesplněno	Celkem
Koordinační skupina	4	6	1	11
Pracovní skupina Péče o děti a rodinu	3	8	0	11
Pracovní skupina Péče o osoby se specifickými sociálními problémy	2	4	1	7
Pracovní skupina Péče o se zdravotními problémy	3	5	0	8
Pracovní skupina Péče o národnostní menšiny	1	2	0	3
Pracovní skupina Péče o seniory	4	2	2	8
Celkem všechny skupiny	17	27	4	48
Míra plnění v procentech	35,42%	56,25%	8,33%	100,00%

Výše uvedená tabulka ukazuje, že 35,42% opatření bylo splněno a 56,25% bylo částečně splněno. Celkově se tedy jedná o **91,67% míru plnění** realizace všech 48 opatření.

Největší přínos realizace 1. roku 1. komunitního plánu lze vidět především v udržení stávajících sociálních služeb na území města Opavy a také možnost vzniku 3 nových sociálních služeb (osobní asistence, noclehárna pro ženy, podpora samostatného bydlení).

Největší přínos realizace 2. roku 1. komunitního plánu lze vidět především v udržení stávajících sociálních služeb na území města Opavy a zahájení provozu nové sociální služby noclehárny pro ženy (Armáda spásy).

Jako přínos lze také označit zvýšené množství finančních prostředků z fondů EU pro plnění cílů a opatření komunitního plánu (viz příloha č. 2), a to především díky individuálnímu projektu Moravskoslezského kraje „Podpora a rozvoj služeb sociální prevence v Moravskoslezském kraji“, který zajišťuje vybraným poskytovatelům část finančních prostředků pro zabezpečení poskytovaných služeb až do konce roku 2011.

Problematické oblasti – nesplněná opatření poukazují především na nedostatek bytů (opatření 1.3.1., opatření 3.1.2. a opatření 6.3.4.) a vhodných prostor (opatření 6.2.2.) na území města Opavy, které by mohly být využity pro sociální služby.

Souhrnná finanční tabulka – zdroje financování cílů a opatření 1. KP v roce 2008

skupina	rozpočet SMO	ostatní zdroje ČR (Úřad práce, MPSV, kraje)	jiné zdroje (zahraniční, nadace, klienti)	programy EU	celkem
Koordinační skupina	694 126	1 421		491 374	1 246 921
Péče o děti a rodinu	2 070 000	4 176 000	1 438 622	1 126 206	8 810 828
Péče o osoby se specifickými sociálními problémy	2 445 500	12 970 907	727 343	234 828	16 378 578
Péče o osoby se zdravotními problémy	4 061 289	16 890 607	11 574 419	2 530 603	35 056 918
Péče o národnostní menšiny	678 622	383 940	0	0	1 062 562
Péče o seniory	3 198 856	23 520 909	41 456 596	0	68 176 361
celkem	13 148 393	58 003 784	55 196 980	4 383 011	130 732 168
procentuální podíl	10,06%	44,37%	42,22%	3,35%	100%

Souhrnná finanční tabulka – zdroje financování cílů a opatření 1. KP v roce 2009

skupina	rozpočet SMO	ostatní zdroje ČR (Úřad práce, MPSV, kraje)	jiné zdroje (zahraniční, nadace, klienti)	programy EU	celkem
Koordinační skupina	939 817	54 500	0	0	994 317
Péče o děti a rodinu	2 771 000	6 919 241	3 166 366	4 833 907	17 690 514
Péče o osoby se specifickými sociálními problémy	2 230 200	9 661 576	881 822	906 726	13 680 324
Péče o osoby se zdravotními problémy	5 504 000	16 954 287	11 651 039	2 984 087	37 093 413
Péče o národnostní menšiny	575 987	632 052	30 000	900 000	2 138 039
Péče o seniory	4 273 145	23 012 949	44 967 796	0	72 253 890
celkem	16 294 149	57 234 605	60 697 023	9 624 720	143 850 497
procentuální podíl	11,33%	39,79%	42,19%	6,69%	100%

PROCES KONZULTACÍ A EVIDENCE PŘIPOMÍNEK

Celý proces konzultací byl veden písemnou formou. Z tohoto důvodu byl zpracován připomínkový formulář, který byl včetně schránky a Návrhu 2. komunitního plánu k dispozici na šesti veřejných místech (Městské informační centrum, Úřad práce, Knihovna Petra Bezruče, Slezská nemocnice, Občanská poradna, odbor sociálních věcí MMO) a v elektronické podobě na webových stránkách www.opava-city.cz/komunitni-planovani/. Existovala také možnost osobní konzultace či dotazování ohledně Návrhu komunitního plánu jak na odboru sociálních věcí, tak i na jednáních každé pracovní skupiny KP. Všechny připomínky byly zaevidovány a zpracovány v „knize připomínek“, která je k dispozici na odboru sociálních věcí u koordinátora KP. V této knize je uvedeno, jak byly jednotlivé připomínky zpracovány.

Proces připomínek a konzultací probíhal od 14. 9. 2010 do 29. 10. 2010.

Všechny došlé připomínky byly následně projednávány v jednotlivých pracovních skupinách a v koordinační skupině.

Charakter a počet zaevidovaných připomínek:

V rámci procesu konzultací bylo zaevidováno celkem 163 připomínek, z toho:

- 162 připomínek z pracovních skupin KP
- 1 připomínka od zástupců státních a samosprávních institucí
- 0 připomínek od veřejnosti (studenti, občané)

Do komunitního plánu bylo zpracováno celkem 71 připomínek.

Do komunitního plánu nebylo zpracováno celkem 92 připomínek.

Proces konzultací komunitního plánu v oblasti péče o děti a rodinu

Celkem bylo zaevidováno 41 připomínek, z toho:

do komunitního plánu bylo zpracováno celkem 23 připomínek,
do komunitního plánu nebylo zpracováno celkem 18 připomínek.

Proces konzultací komunitního plánu v oblasti péče o osoby se specifickými sociálními problémy

Celkem bylo zaevidováno 31 připomínek, z toho:

do komunitního plánu bylo zpracováno celkem 5 připomínek,
do komunitního plánu nebylo zpracováno celkem 26 připomínek.

Proces konzultací komunitního plánu v oblasti péče o osoby se zdravotními problémy

Celkem bylo zaevidováno 19 připomínek, z toho:

do komunitního plánu bylo zpracováno celkem 13 připomínek,
do komunitního plánu nebylo zpracováno celkem 6 připomínek.

Proces konzultací komunitního plánu v oblasti péče o národnostní menšiny

Celkem bylo zaevidováno 18 připomínek, z toho:

do komunitního plánu bylo zpracováno celkem 15 připomínek,
do komunitního plánu nebyly zpracovány celkem 3 připomínky.

Proces konzultací komunitního plánu v oblasti péče o seniory

Celkem bylo zaevidováno 25 připomínek, z toho:

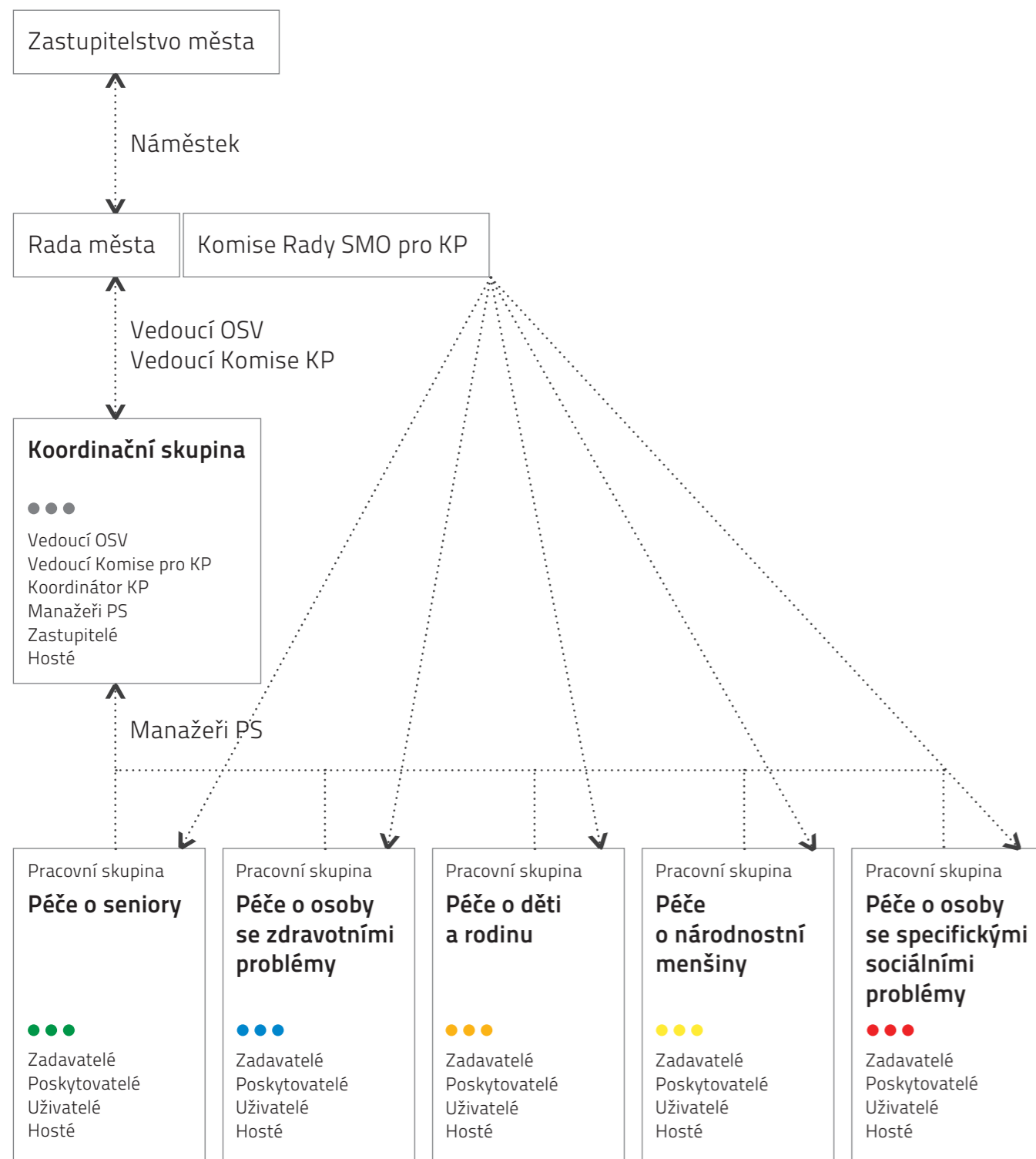
do komunitního plánu bylo zpracováno celkem 12 připomínek,
do komunitního plánu nebylo zpracováno celkem 13 připomínek.

Proces konzultací komunitního plánu v oblasti koordinační skupiny

Celkem bylo zaevidováno 29 připomínek, z toho:

do komunitního plánu byly zpracovány celkem 3 připomínky,
do komunitního plánu nebylo zpracováno celkem 26 připomínek.

B/ ORGANIZAČNÍ SCHÉMA KP

C/ PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH CÍLŮ A OPATŘENÍ

1/ OBLAST SPOLEČNÝCH CÍLŮ SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB: KOORDINAČNÍ SKUPINA

Obsah:

- Popis koordinační skupiny
- Přehled členů koordinační skupiny, kteří se podíleli na zpracování komunitního plánu
- Vybraná vstupní data
- SWOT analýza
- Společné cíle a opatření za oblast sociálních a souvisejících služeb:

- 1.1. Cíl Podpora procesu plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit
- 1.2. Cíl Podpora realizace cílů a opatření v jednotlivých PS

POPIS KOORDINAČNÍ SKUPINY

Dle organizační struktury Komunitního plánování v Opavě je KS řídicí skupinou, která sdružuje garanta KP, koordinátora KP, manažery pracovních skupin, politické zástupce města – např. členy Komise rady SMO pro komunitní plán. Hlavním úkolem skupiny je řešení sociální problematiky, která se prolíná všemi pracovními skupinami KP.

PŘEHLED ČLENŮ KOORDINAČNÍ SKUPINY, KTEŘÍ SE PODÍLELI NA ZPRACOVÁNÍ KOMUNITNÍHO PLÁNU

	Příjmení a jméno	Organizace	E-mail
1.	Bogdány Věra	OSV MMO, asistentka KP	vera.bogdany@opava-city.cz
2.	Hanuš Jan	zastupitel SMO, místopředseda Komise rady SMO pro komunitní plán	hanus@charitaopava.cz
3.	Kurtinová Radka	Fokus – Opava, manažerka pracovní skupiny Péče o osoby se zdravotními problémy, 2010	fokusopava@seznam.cz
4.	Kutálková Petra	OSV MMO, koordinátorka KP, do 14. 9. 2010	petra.kutalkova@opava-city.cz
5.	Macháčová Monika	OSV MMO, koordinátorka KP, od 15. 10. 2010	monika.machacova@opava-city.cz
6.	Menšíková Regina	OPEN – HOUSE, manažerka pracovní skupiny Péče o národnostní menšiny do 30. 6. 2010	regina.g@email.cz
7.	Neugebauerová Hana	ELIM Opava, manažerka pracovní skupiny Péče o děti a rodinu v 2010	kancelar@elimopava.cz
8.	Sobková Hana	EUROTOPIA Opava, o. p. s., manažerka pracovní skupiny Péče o národnostní menšiny od 1. 7. 2010	hana.sobkova@eurotopia.cz
9.	Štenclová Pavla	OSV MMO, předsedkyně Komise rady SMO pro komunitní plán	pavla.stenclova@opava-city.cz
10.	Řehulková Jana	Charita Opava, manažerka pracovní skupiny Péče o seniory v roce 2010	anezka@charitaopava.cz
11.	Těžká Jindřiška	vedoucí odboru sociálních věcí MMO, garant KP	jindriska.tezka@opava-city.cz

12.	Žáčková Jana	Slezská univerzita v Opavě, manažerka pracovní skupiny Péče o osoby se specifickými sociálními problémy v roce 2010	jana.zackova@fpf.slu.cz
-----	--------------	---	-------------------------

VYBRANÁ VSTUPNÍ DATA

Opava je podle zákona 128/2000 Sb., o obcích statutárním městem, celková rozloha činí 9 061 ha. Jeho území tvoří tyto části města: Opava-Město, Opava-Předměstí, Jaktař, Kateřinky, Kylešovice a dále 8 městských částí: Komárov, Malé Hoštice, Milostovice, Podvihov, Suché Lazce, Vávrovice, Vlaštovičky a Zlatníky.

Počet obyvatel města Opava k 31. 12. 2009: 58 440.

Tabulka – Počet obyvatel a věkové složení

	Počet bydlících obyvatel k 31. 12. 2009	Počet obyvatel ve věku			
		0–14 let	15–59 let	60–64 let	65 a více let
Celkem	58 440	8 134	37 452	3 980	8 874
Muži	28 157	4 158	18 807	1 776	3 416
Ženy	30 283	3 976	18 645	2 204	5 458

Zdroj: ČSÚ, RIS

Nezaměstnanost v roce 2009 ve statutárním městě Opava

Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2009	9,69 %
-------------------------------------	--------

Zdroj: Úřad práce v Opavě

	uchazeči celkem	OZP	Počet uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2009					
			mladistvých	dle věku			dle délky evidence	
				do 19 let	20–24 let	nad 50 let	6 měsíců a více	12 měsíců a více
Celkem	3 172	336	22	131	471	821	765	1 416
Muži	1 779	196	12	65	272	524	400	897
Ženy	1 393	140	10	66	199	297	365	519

Zdroj: Úřad práce v Opavě

	Počet uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2009 – dle vzdělání					
	bez vzdělání	základní	střední odborné – vyučení	střední odborné s maturitou	střední všeobecné	vysokoškolské
Celkem	7	765	1 416	697	101	186
Muži	4	400	897	335	40	103
Ženy	3	365	519	362	61	83

Zdroj: Úřad práce v Opavě

Tabulka: Sociální služby poskytované na území SMO

Sociální služba:	Počet služeb celkem
sociální poradenství celkem	10
osobní asistence	2
pečovatelská služba	4
tísňová péče	0
průvodcovské a předčitatelské služby	1
podpora samostatného bydlení	2
odlehčovací služby	1
centra denních služeb	1
denní stacionáře	2
týdenní stacionáře	0
domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
domovy pro seniory	3
domovy se zvláštním režimem	1
chráněné bydlení	4
sociální služby poskytované ve zdravotnickém zařízení ústavní péče	0
služby sociální péče celkem	23
raná péče	2
telefonická krizová pomoc	1
tlumočnické služby	0
azylové domy	2
domy na půli cesty	0
kontaktní centra	1
krizová pomoc	2
intervenční centra	0
nízkoprahová denní centra	1
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3
noclehárny	2
služby následné péče	2
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3
sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2
sociálně terapeutické dílny	1
terapeutické komunity	0
terénní programy	2
sociální rehabilitace	4
služby sociální prevence celkem	28
CELKEM	61

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, stav k 15. 11. 2010

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> – Podpora města – Dobrá organizační struktura KP – Kvalita sociálních služeb – Spolupráce mezi poskytovateli – Provázanost sociálních služeb a souvisejících aktivit – Zájem uživatelů o sociální služby 	<ul style="list-style-type: none"> – Malá kapacita nízkonákladového bydlení – Chybí domov se zvláštním režimem – Chybí odlehčovací služby – Zaměstnávání osob se ZP – Nedostatečná kapacita pobytových služeb (osoby v krizi) – Málo dotačních titulů pro oblast seniorů
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> – Vícezdrojové financování (EU, ...) – Inspekce, monitoring organizací – Vzdělávání – Výměna zkušeností, příklady dobré praxe – Transformace sociálních služeb – Rozvoj spolupráce s odborníky (Slezská univerzita, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> – Finanční nestabilita – Nedostatek kvalifikovaného personálu – Náročnost administrativy na úkor práce klientem – Komerční služby ohrožují kvality sociálních služeb – Změna legislativy – Nereflektování výstupů z KPSS

SPOLEČNÉ CÍLE A OPATŘENÍ ZA OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB:

Název cíle:	1.1. Podpora procesu plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit
Krátký popis cíle:	Podpora komunitního plánování ze strany města Opavy. Umožnění upevnění a možnosti dalšího rozšíření organizační struktury. Důležité je také zaměření na podporu procesu plánování sociálních služeb a zvyšování povědomí prostřednictvím informačních aktivit, větším zapojením uživatelů a veřejnosti do procesu.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<p>1.1.1. Udržení a rozvoj organizační struktury</p> <p>1.1.2. Podpora zvyšování informovanosti o procesu KP a sociálních službách</p> <p>1.1.3. Systém dotací na sociální služby a související aktivity</p> <p>1.1.4. Program iniciace projektů</p>

Název opatření:	1.1.1. Udržení a rozvoj organizační struktury
Popis opatření:	Udržení a rozvíjení efektivního fungování vytvořené organizační struktury KP. Prohloubení systému komunikace a spolupráce mezi jednotlivými subjekty KP. Podpora aktivit a vzájemných setkávání a návaznosti sociálních služeb.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – informovanost a efektivní komunikace města, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb a souvisejících aktivit; – společný postup a vzájemná spolupráce při řešení problematických oblastí; – realizace cílů a opatření v komunitním plánu; – vyhodnocování činností realizátorů opatření v komunitním plánu.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – zajištění finančních zdrojů na proces plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit; – udržení kvalifikovaných odborníků v organizační struktuře KP; – zajištění dalšího průběžného vzdělávání pro účastníky KP; – posílení vzájemné informovanosti členů KP prostřednictvím vzájemných setkávání; – provázání organizační struktury KP na další odborné skupiny působící v Opavě (např. interdisciplinární tým, komise rady SMO atd.).

Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	800.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	SMO, MSK, EU fondy a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	SMO, Komise rady SMO pro komunitní plán, koordinační skupina, 80 členů jednotlivých pracovních skupin KP a další
Charakter opatření:	–
Předpokládané výstupy:	Počet organizačních struktur: 1/rok

Název opatření:	1.1.2. Podpora zvyšování informovanosti o procesu KP, sociálních a souvisejících službách a finančních zdrojích
Popis opatření:	Podpora informační kampaně o KP, sociálních a souvisejících službách, šíření informací mezi SMO, poskytovateli sociálních služeb, uživateli a také široké veřejnosti. Nedílnou součástí tohoto opatření bude také zaměření na obce ve správním obvodu statutárního města Opavy, zejména na jejich informovanost o procesu KP a zahájení případné spolupráce v procesu plánování sociálních služeb.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení informovanosti veřejnosti o problematice, která jim umožní získat objektivní přehled o nabízených službách a možnosti jejich využití, otevření dialogu o návrhu možných řešení mezi zúčastněnými stranami; – pružné reagování sociálních služeb a souvisejících aktivit na potřeby občanů; – zkvalitnění poskytovaných sociálních služeb a souvisejících aktivit a jejich návaznost; – zvýšení informovanosti obcí ve správním obvodu SMO o procesu plánování, možnostech zapojení do procesu a o sociálních službách v Opavě.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – tisk a distribuce schváleného 2. KP; – podpora a propagace vzájemných setkávání v rámci KP; – publikace na webových stránkách města Opavy a v médiích – oslovení, navázání kontaktů, pravidelné publikace v Hlásce a odborných časopisech; – propagace služeb prostřednictvím letáčků a jejich distribuce i do obcí ve správním obvodu SMO, aktualizované vydání katalogu sociálních služeb a souvisejících aktivit a dalších propagačních materiálů (mapy, atd.) a jejich distribuce; – realizace a pořádání akcí: Den sociálních služeb, Den seniorů, apod.; – exkurze do organizací – tzv. „toulavý autobus“ (pro zastupitele, veřejnost, další poskytovatele, zástupce obcí ve správním obvodu SMO atd.); – propagace komplexní nabídky přednášek, seminářů, workshopů prostřednictvím přímé práce s cílovými skupinami; – pořádání odborných diskuzí a seminářů, např. formou kulatého stolu na odborná témata; – prezentace práce jednotlivých organizací v praxi (exkurze – jako součást odborného vzdělávání); – zjišťování potřeb uživatelů pomocí dotazníkových šetření; – shromáždění dat z výstupů pracovních skupin (výkaznictví, atd.); – spolupráce s VŠ, VOŠ při zadávání témat závěrečných prací pro účely sběru dat.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	250.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	SMO, MSK, EU fondy, MPSV a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	SMO, koordinační skupina, členové pracovních skupin KP a další
Charakter opatření:	–
Předpokládané výstupy:	Počet akcí: 5/rok Počet katalogů: 3000ks Počet map: 1500ks

Počet letáků: 5000ks Počet výtisků 2. KP: 1000ks

Název opatření:	1.1.3. Systém dotací na sociální služby a související aktivity
Popis opatření:	Je vypracován systém poskytování dotací na sociální služby a související aktivity z rozpočtu statutárního města Opavy, který je každoročně vyhlašován. Je třeba upravovat a pracovat na nastavení objektivních kritérií pro posuzování projektů, výběr projektů. V rámci tohoto systému také připravit prostředí pro zahájení vyjednávání víceletých dotací z rozpočtu města. Součástí systému poskytování dotací se postupně stane vytvoření transparentního systému indikátorů sociálních služeb, které umožní porovnání jednotlivých sociálních služeb a pružnější reagování poskytovatelů sociálních služeb na potřeby uživatelů.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – průhlednost dotačního systému; – stabilizace financování potřebných sociálních služeb a souvisejících aktivit; – zkvalitnění a optimalizace sociálních služeb a souvisejících aktivit; – zjištění potřebnosti jednotlivých sociálních služeb.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – aktualizace systému přidělování dotací na základě zkušeností a připomínek z průběhu minulého období; – účast koordinační skupiny na jednání Komise rady SMO pro komunitní plán ohledně rozhodování výběru projektů; – vyjednávání podmínek pro víceleté financování vybraných sociálních služeb z rozpočtu SMO.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	12.500.000,- Kč/rok (dotace na poskytování sociálních a souvisejících služeb)
Předpokládané finanční zdroje:	SMO
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	SMO, Komise rady SMO pro komunitní plán, koordinační skupina, členové pracovních skupin KP a další
Charakter opatření:	–
Předpokládané výstupy:	Transparentní dotační systém: 1/rok

Název opatření:	1.1.4. Program iniciace projektů
Popis opatření:	Větší motivace sociálních služeb a souvisejících aktivit k čerpání vnějších finančních zdrojů, zejména EU fondů v programovacím období 2007–2013.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – podpora čerpání financí z vnějších zdrojů; – zvýšení kvality sociálních služeb; – plnění priorit stanovených komunitním plánem a dalších priorit města Opavy.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – podpora Programu iniciace projektů ve městě Opava – finanční podpora, motivace k vytváření partnerství při rozsáhlejších projektech; – metodická podpora při podávání projektů; – publicita programu mezi potenciálními žadateli; – informování o konkrétních výzvách na dotační programy, pořádání či informování o nabídkách školicích programů na téma čerpání fondů EU a další.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	200.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	SMO
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	SMO, Komise rady SMO pro komunitní plán, koordinační skupina a další

Charakter opatření:	–
Předpokládané výstupy:	Počet zpracovaných projektových žádostí: 4/rok

Název cíle:	1.2. Podpora realizace cílů a opatření v jednotlivých PS
Krátký popis cíle:	Cílem je zajištění naplňování, průběžné aktualizování a revidování cílů a opatření jednotlivých pracovních skupin.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	1.2.1. Stanovení ročních priorit v rámci PS a zhodnocení výstupů 1.2.2. Vytvoření systému dostupného bydlení

Název opatření:	1.2.1. Stanovení ročních priorit v rámci PS a zhodnocení výstupů
Popis opatření:	Komunitní plán poskytuje přehled o prioritách na období 2011–2013 a naznačení způsobů řešení. Pro konkrétní realizaci je nutné stanovit a podrobněji rozpracovat tyto informace do podoby realizačních plánů na každý rok pro jednotlivé pracovní skupiny, které poté budou sloužit také jako podklady pro monitorování a vyhodnocení míry plnění jednotlivých priorit.
Předpokládané dopady opatření:	– realizace jednotlivých opatření komunitního plánu; – pravidelné vyhodnocování a evaluace plnění komunitního plánu; – vyhodnocování činnosti realizátorů jednotlivých opatření.
Díličí aktivity:	– vypracování přesných a podrobných realizačních plánů na období 1 roku; – stanovení priorit v pracovních skupinách dle potřeb cílových skupin; – průběžné mapování finančních zdrojů; – každoroční vyhodnocení a monitorování plnění opatření; – metodické vedení realizátorů či partnerů díličích opatření.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Náklady zahrnuté v opatření 1.1.1.
Předpokládané finanční zdroje:	SMO
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	SMO, Komise rady SMO pro komunitní plán, koordinační skupina, členové pracovních skupin a další
Charakter opatření:	–
Předpokládané výstupy:	Počet realizačních plánů: 6/rok Počet souhrnných zpráv: 1/rok

Název opatření:	1.2.2. Vytvoření systému dostupného bydlení
Popis opatření:	Jedná se o motivující systém nabídky dostupného bydlení, který lze rozdělit do tří stupňů: první stupeň: krátkodobé krizové ubytování (noclehárny, azylové domy), druhý stupeň: bydlení s terénními sociálními službami (tréninkové bydlení – byty vlastněné NNO, obcí, soukromým pronajímatelem), třetí stupeň: dlouhodobé samostatné nájemní bydlení. Jednalo by se o pomoc domácnostem, pro něž je trhem nabízené bydlení bez veřejné pomoci finančně nedostupné a které jsou na trhu bydlení z tohoto i jiných důvodů diskriminovány, avšak mají dostatečnou kompetenci k udržení dlouhodobého nájemního bydlení. Snahou bude navázat a rozvíjet spolupráci mezi městem, neziskovými organizacemi (poskytující pobytové a terénní sociální služby zaměřené na problematiku sociálního vyloučení), majiteli bytů, realitními kancelářemi a stanovit pravidla spolupráce.
Předpokládané dopady opatření:	– snížení počtu osob a rodin, které přijdou o bydlení jako důsledek neplnění svých povinností;

	– zajištění navazujícího bydlení pro osoby opouštějící pobytová zařízení sociálních služeb; – zvýšení motivace pro klienty, usilovat o samostatné bydlení; – eliminace nejistot majitelů bytů, veřejné správy a samosprávy; – posílení role poskytovatelů v oblasti nájemního bydlení; – více možností bydlení pro osoby ohrožené sociálním vyloučením; – posílení spolupráce s komerčním sektorem (realitní kanceláře, atd.).
Díličí aktivity:	– oslovení vybraných subjektů; – stanovení podmínek a pravidel spolupráce; – zahájení vzájemné spolupráce.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Bude upřesněna při zavedení systému
Předpokládané finanční zdroje:	SMO, poskytovatelé sociálních služeb, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	SMO, poskytovatelé sociálních služeb, majitelé domů a bytů, realitní kanceláře a další
Charakter opatření:	–
Předpokládané výstupy:	Počet dokumentů stanovujících pravidla spolupráce (dostupné bydlení): 1

2/ OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O DĚTI A RODINU

Obsah:

- Popis cílové skupiny péče o děti a rodinu
- Přehled účastníků na jednáních pracovní skupiny, kteří se podíleli na zpracování komunitního plánu
- Vybraná vstupní data
- SWOT analýza
- Cíle a opatření za oblast sociálních a souvisejících služeb pro cílovou skupinu: Péče o děti a rodinu:

- 2.1. Cíl Zajistit komplexní přístup k řešení problematiky bydlení rodin s dětmi a podporovat stávající zařízení
- 2.2. Cíl Rozvíjet terénní sociální práci, poradenství a sociální asistenci pro rodiny s dětmi
- 2.3. Cíl Rozvíjet služby pro rodiny s dětmi a mládeží do 26 let se zdravotním postižením
- 2.4. Cíl Snižovat výskyt sociálně patologických jevů a rozšířit nabídku aktivit a programů na podporu vzdělávání pro rodiny s dětmi
- 2.5. Cíl Rozvoj dobrovolnictví

POPIS CÍLOVÉ SKUPINY PÉČE O DĚTI A RODINU

Do cílové skupiny patří všechny rodiny (i neúplné) se závislými dětmi (0–15 let) a mládeží (15–18 let) žijící trvale v Opavě, včetně dětí a mládeže žijící mimo tyto rodiny. Jsou to zejména rodiny sociálně potřebné a rodiny v obtížné životní situaci, jejichž fungování je výrazně narušeno a k zvládnutí této situace potřebují pomoc, protože ji nedokáží řešit vlastními silami (řešení složitých rozvodových situací, partnerských problémů apod.). Dále rodiny, které neplní či plní nežádoucím způsobem své základní funkce a ohrožují její členy, především vývoj dětí.

Skupina bude dále řešit problematiku týraných, zneužívaných, zanedbávaných dětí a také problematiku dětí a mladistvých ohrožených sociálně patologickými jevy (mladí bezdomovci, mládež provozující prostituci, děti na útěku z ústavních zařízení, děti z rodin, ve kterých se objevuje závislost na drogách či alkoholu).

Do tematického zaměření skupiny péče o děti a rodinu spadají také osoby, jichž se dotýká problematika náhradní rodinné péče a děti a mládež se zdravotními problémy či chronickými onemocněními.

PŘEHLED ÚČASTNÍKŮ NA JEDNÁNÍCH PRACOVNÍ SKUPINY, KTEŘÍ SE PODÍLELI NA ZPRACOVÁNÍ KOMUNITNÍHO PLÁNU

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Derichová Dita	Fond ohrožených dětí
2.	Dostál Stanislav	Centrum pro rodinu a sociální péči
3.	Dvořáková Jarmila	ELIM Opava
4.	Dunděrová Martina	Středisko rané péče SPRP Ostrava
5.	Eleková Hana	Středisko výchovné péče
6.	Halfarová Jana	Fond ohrožených dětí – Klokánek
7.	Hířeš Jan	Centrum psychologické pomoci, p. o. (Rodinná a manželská poradna Opava)
8.	Holowczáková Šárka	Magistrát města Opavy
9.	Hrušková Petra	ELIM Opava
10.	Hůlková Růžena	Armáda spásy – Azylový dům pro matky s dětmi
11.	Hynvarová Bronislava	O. s. Život a Zdraví, Klub Rybníček
12.	Karhan Gerhard	Armáda spásy – Azylový dům pro matky s dětmi
13.	Klíčová Vladimíra	Fond ohrožených dětí

14.	Klímová Dana	Dětský domov Opava
15.	Kuviková Simona	Středisko rané péče SPRP Ostrava
16.	Lindovská Lenka	Centrum podpory inkluzivního vzdělávání Opava
17.	Lusková Tereza	OPEN HOUSE
18.	Menšíková Regina	OPEN HOUSE
19.	Neugebauerová Hana	ELIM Opava, manažerka skupiny
20.	Quittková Hana	Mateřské centrum OASA – Klub pro matku a dítě, o. p. s.
21.	Schvan Ivo	Pedagogicko-psychologická poradna, Opava
22.	Sobková Hana	EUROTOPIA Opava, o. p. s.
23.	Stonišová Petra	Centrum podpory inkluzivního vzdělávání Opava
24.	Štenclová Pavla	Magistrát města Opavy, vedoucí odd. sociálně-právní ochrany dětí
25.	Vlčková Kamila	Magistrát města Opavy, vedoucí odd. sociálních služeb
26.	Závorka Hynek	Charita Opava – Denní stacionář Mraveneček

VYBRANÁ VSTUPNÍ DATA

Tabulka: Složení obyvatelstva města Opavy podle věku

	2005	2008	2009
Celkem 0–14	8 575	8 152	8 134
Muži 0–14	4 399	4 175	4 158
Ženy 0–14	4 176	3 977	3 976
Celkem 15–59	39 268	38 077	37 452
Muži 15–59	19 547	19 160	18 807
Ženy 15–59	19 721	18 917	18 645

Zdroj: ČSÚ

Tabulka: Sociální služby poskytované na území SMO – oblast Péče o děti a rodinu

Sociální služba:	Počet služeb celkem
sociální poradenství celkem	10
osobní asistence	2
průvodcovské a předčitatelské služby	1
podpora samostatného bydlení	1
odlehčovací služby	1
denní stacionáře	1
domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
chráněné bydlení	1
služby sociální péče celkem	8
raná péče	2
telefonická krizová pomoc	1
azylové domy	1
kontaktní centra	1

krizová pomoc	1
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3
služby následné péče	1
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3
sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2
terénní programy	2
sociální rehabilitace	2
služby sociální prevence celkem	19
CELKEM	37

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, stav k 15. 11. 2010

SWOT ANALÝZA

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dobrá organizační struktura KP (systém předávání informací, způsob rozhodování) – Dostatek sociálních služeb pro cílovou skupinu dětí a rodina – Podpora města (politická, finanční, personální, ...) – Kvalita personálu poskytovatelů – Dobrá spolupráce poskytovatelů – Realizace dříve vytyčených priorit – Dostupnost služeb (v místě, čase, finančně) – Návaznost sociálních služeb na související aktivity 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> – Krizová pomoc – pobytová forma pro oběti domácího násilí (rozšíření na 4 byty) – Malý zájem okolních obcí o KP i o spolupráci s poskytovateli – Vytíženost pobytových sociálních služeb – Zapojování veřejnosti – Chybí odlehčovací služby – Chybí „startovací byty“
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> – Fondy EU, vícezdrojové financování – Výměna zkušeností mezi poskytovateli (mimo SMO) – Legislativní pravidla – Pokračování v procesu KP – Zapojení dalších nezávislých odborníků do KP – Vzdělávání, supervize v KP – Větší využití médií k informování – Existence asociací 	<p>OHROŽENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nejistota financování – Personální změny – Negativní změny v legislativě (struktura financování, atd.) – Změna politické podpory

CÍLE A OPATŘENÍ ZA OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O DĚTI A RODINU

Název cíle:	2.1. Zajistit komplexní přístup k řešení problematiky bydlení rodin s dětmi a podporovat stávající zařízení
Krátký popis cíle:	Zajistit dočasné a návazné bydlení pro děti, matky s dětmi a celé rodiny, včetně případné krizové pomoci.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	2.1.1. Podpora azylového bydlení 2.1.2. Zajištění návazného bydlení pro rodiče s dětmi, včetně osvěty a vzdělávání v oblasti bytové problematiky 2.1.3. Rozvoj krizové pomoci a krizového ubytování pro děti

Název opatření:	2.1.1. Podpora azylového bydlení
Popis opatření:	Udržení stávajících sociálních služeb a zajištění a pomoc rodinám s dětmi v krizové životní situaci – krizového bydlení (pro matky s dětmi, které se ocitly v nepříznivé životní situaci, neúplné rodiny). Podpora v rámci individuální práce s osobami se sociálním znevýhodněním v řešení a rozhodování se v těžkých životních situacích, pomoc při řešení sociálně patologických jevů a problémů v osobnostním a sociálním vývoji dětí.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – naplnění základních životních potřeb (ubytování, hygiena, strava), stabilizace sociální situace (doklady, lékař, osobní záležitosti), rozvoj osobnosti a podpora volnočasových aktivit, začlenění do společnosti (zaměstnání, samostatné bydlení); – řešení akutní krize; – prohloubení uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých; – nezávislost na systému sociálních služeb a návrat do běžného sociálního prostředí; – rozšíření získaných znalostí a dovedností; – prevence kriminality; – prevence záškoláctví u dětí; – nekumulování negativních jevů v dané lokalitě.
Dílejší aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – zajištění sociální práce s cílovou skupinou, která povede ke zmírnění sociální a psychosociální krize; – zajištění odborného školení pro všechny zaměstnance vztahující se k poskytování sociální služby.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	3.150.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, EU, SMO, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Armáda spásy v ČR
Charakter opatření:	Udržení stávající služby
Předpokládané výstupy:	Kapacita: 40 Počet lůžek: 11680/rok

Název opatření:	2.1.2. Zajištění návazného bydlení pro rodiče s dětmi, včetně osvěty a vzdělávání v oblasti bytové problematiky
Popis opatření:	Jedná se o vytvoření navazujícího bydlení nejen pro matky s dětmi, ale také pro otce s dětmi, kteří v současnosti nesmí využívat služeb Azylového domu pro matky s dětmi. Forma návazného bydlení v bytech je oproti azylovému domu dlouhodobější (cca 1 rok s možností prodloužení na max. např. 2 roky).
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení informovanosti poskytovatelů i uživatelů služeb o bytových možnostech a o problematice bydlení obecně; – efektivnější začlenění se zpět do tzv. většinové společnosti; – nekumulování negativních jevů v dané lokalitě, k čemuž může docházet prostřednictvím zařízení pro hromadné ubytování; – odbourávání závislosti na službách azylového domu v kolektivním soužití; – možnost poskytování krizového ubytování otcům s dětmi; – větší kompetence uživatelů při zvládnání domácnosti.

Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – informovanost a vzdělávání poskytovatelů i uživatelů služeb o možnostech návazného bydlení; – šíření osvěty o problematice (a možnostech) návazného bydlení; – konstruktivní spolupráce zúčastněných subjektů při hledání bytových možností pro rodiny; – zajištění alespoň 2 bytů návazného bydlení na pobytovou službu Azylového domu pro matky s dětmi s délkou pobytu max. do 2 let (předpoklad realizace od r. 2012); – zajištění terénní práce s uživateli návazného bydlení ze stávajících pracovníků Azylového domu pro matky s dětmi.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Investice: 2.500.000,- Kč (pořízení 2 bytů) Rozvoj služeb: 150.000,- Kč/rok (AS) Udržení služeb: 100.000,- Kč/rok (FOD) – další náklady zahrnutý v opatření 5.4.1.
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, EU fondy, Armáda spásy v ČR, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Armáda spásy v ČR, Fond ohrožených dětí a další
Charakter opatření:	Investiční, vznik nové služby, udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Kapacita: 8 lůžek (2 rodiny s dětmi/rok) (AS) Podnájemní smlouvy: 1–2/rok (na ulici Jateční FOD) Kulaté stoly: 1–2/rok

Název opatření:	2.1.3. Rozvoj krizové pomoci a krizového ubytování pro děti
Popis opatření:	Poskytnutí krizové intervence ve formě zajištění pobytové i terénní pomoci ženám a matkám s dětmi a také dětem samotným, které se nacházejí v krizové životní situaci (např. následkem DN, partnerských a výchovných konfliktů v rodině aj.). Zajištění krizového, krátkodobého ubytování. Zajištění návazných služeb (viz opatření 2.1.2.).
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – krizová intervence, poskytnutí krizového ubytování, sociálně-právní a psychologické poradenství; – pomoc při nalezení zodpovědného a nezávislého přístupu k řešení krizových situací ze strany ohrožených osob. Zároveň posílení sociální interakce mezi matkami a dětmi; – více míst pro děti vyžadující okamžitou pomoc; – začlenění se zpět do tzv. většinové společnosti.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – podpora udržení a rozvoje provozu krizového bydlení pro oběti domácího násilí (6 lůžek); – zajištění 2 nových krizových bytů s délkou pobytu od 1 měsíce; – zajištění terénní práce s uživateli krizového bydlení; – multidisciplinární spolupráce organizací formou interdisciplinárního týmu.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služby: 450.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, EU fondy, dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	ELIM OPAVA, o. s. a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Kapacita: 6 lůžek Počet nových bytů: 2

Název cíle:	2.2. Rozvíjet terénní sociální práci, poradenství a sociální asistenci pro rodiny s dětmi
Krátký popis cíle:	Cílem je udržení a rozvoj komplexní sítě poradenských zařízení, poradenských sociálních služeb a terénní sociální práce ve městě Opava.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	2.2.1. Podpora sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, sociální asistence 2.2.2. Podpora odborného sociálního, psychologického a sociálně-právního poradenství pro rodiny s dětmi 2.2.3. Podpora terénních programů

Název opatření:	2.2.1. Podpora sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, sociální asistence
Popis opatření:	Zajištění terénních i souvisejících ambulantních programů na podporu rodin. Poskytnutí sociálně-právního poradenství, psychologické pomoci, doprovod na úřady, komunikace se školou a úřady, zprostředkování informací a spolupráce se státními institucemi, pomoc při řešení otázky bydlení. Podpora aktivizačních činností směřujících k soběstačnosti rodin.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – prevence sociální exkluze rodiny, její znovuzачlenění do společnosti; – podpora výchovy dítěte v biologické rodině; – podpora informovanosti rodinám o možnostech pomoci finanční, sociální nebo psychologické. Upevnění a rozvoj sociálních a profesních dovedností rodiny; – zachování nebo obnovení funkcí rodiny v jejím přirozeném prostředí; – zajištění podmínek pro přiměřené bydlení a vzdělávání dětí; – zlepšení školní úspěšnosti dětí; – zapojení rodiny do vzdělávání dětí; – snížení či eliminace situací ohrožujících vývoj dítěte; – stabilizace rodin s dětmi v krizových situacích; – zvyšování funkční gramotnosti rodin ve vztahu k požadavkům společnosti; – zvyšování schopnosti rodin nahlížet svou situaci aj.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – terénní sociální práce s rodinami, poradenství, podpora při vedení domácnosti a hospodaření s financemi apod.; – doučování dětí – tutoring a spolupráce se školou; – rozvíjení spolupráce rodina – škola, podpora participace rodičů na školní přípravě dítěte; – podpora a pomoc rodinám v krizových či jinak obtížných situacích, zejména v těchto: (případně) umístění dítěte mimo rodinu, osobní péče o dítě a jeho výchova, péče o domácnost, jednání s institucemi a organizacemi, obtíže s bydlením, rodinným rozpočtem atp.; – podpora rodin s dětmi v krizových situacích, zejména v rozvodových či rozchodových, s použitím metod rodinné terapie, mediace a sociální asistence při předávání dítěte či při styku s dítětem (tzv. podporované setkávání); – multidisciplinární spolupráce se zainteresovanými subjekty, zejména pak s orgány OSPOD, soudy, školami a ostatními subjekty v oblasti sociálně-právní ochrany dětí a sociálních služeb.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	3.290.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, EU fondy, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Fond ohrožených dětí, EUROTOPIA Opava, o. p. s., ELIM Opava, o. s. a další
Charakter opatření:	Udržení stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 380/rok

Název opatření:	2.2.2. Podpora odborného sociálního, psychologického a sociálně-právního poradenství pro rodiny s dětmi
Popis opatření:	Zajištění komplexního poradenství pro rodiny s dětmi – sociálně-právního a psychologického. Podpora při řešení náročných životních situací s cílem znovu začlenění do společnosti. Odborné poradenství zaměřené na potřeby rodin s dětmi v rozvodových, rozhodových a či jinak krizových rodinných situacích. Jde o komplexní poradenskou podporu rodin: sociální, terapeutickou, psychologickou, případně právní.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – snížení či eliminace situací při rozchodu nebo po rozchodu rodičů pro dítě, resp. situací, které by ohrožovaly jeho vývoj; – zvýšení právního a sociálního povědomí rodin s dětmi; – zkvalitnění spolupráce poradenských zařízení v rezortu školství ŠVP; – prevence a snížení sociálního vyloučení rizikových skupin dětí a rodin; – zvýšení právního a sociálního povědomí rodin s dětmi.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – sociálně-právní a psychologické poradenství pro rodiny s dětmi v náročných životních situacích; – spolupráce s dalšími odborníky (OSPOD, atd.); – bezplatné právní poradenství, zvyšování finanční gramotnosti rodin; – podpora udržení a rozvoje provozu odborného sociálního poradenství; – multidisciplinární spolupráce formou tzv. případových konferencí; – psychologické a speciálně pedagogické – etopedické poradenství pro děti, mládež a jejich rodiče, případně pedagogické pracovníky; – zkvalitnění odborné diagnostické činnosti odborných pracovníků PPP včetně kariérového poradenství, podpora integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, rozvoj sociálně-právního poradenství a možností individuálních krátkodobých stimulačních programů pro děti předškolního a mladšího školního věku, rozšiřování nabídky skupinových podpůrných a intervenčních programů pro žáky ZŠ; – metodická podpora školních poradenských pracovišť a vzdělávání školních speciálních pedagogů a školních psychologů, zavádění nových pedagogických postupů do ŠVP a IVP žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	2.564.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MŠMT, MSK, SMO, EU fondy, nadace, příjmy od zřizovatele a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	ELIM Opava, o. s., EUROTOPIA Opava, o. p. s., Fond ohrožených dětí, Středisko výchovné péče, Pedagogicko-psychologická poradna Opava, Centrum psychologické pomoci a další
Charakter opatření:	Udržení stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 1120/rok

Název opatření:	2.2.3. Podpora terénních programů
Popis opatření:	Terénní program pro děti a mládež ve věku 12–20 let z vytipovaných lokalit Opavy (Kylešovice, Městské sady, Riegrový sady, sídliště Kateřinky). Kontaktování a nabídka podpory a pomoci dětem a mládeži ohrožené rizikovým způsobem života, kteří tráví většinu svého volného času na ulici a nepřicházejí do styku s jinými formami sociálních služeb.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení informovanosti uživatelů o rizicích spojených se stylem jejich života formou poradenství a nabídky návazných služeb; – podpora vzdělávání, motivace k profesnímu vzdělávání uživatelů; – podpora a motivace uživatelů k práci a pracovním povinnostem; – eliminace rizik hrožících uživatelům v přímé souvislosti se způsobem jejich života; – zvýšení kompetencí a zlepšení psychosociálních dovedností klientů;

	<ul style="list-style-type: none"> – formování postojů uživatelů jak ke společnosti, tak k vlastnímu životu, kontakt se společenským prostředím s cílem eliminovat rizika sociální vyloučení.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – navýšení odborného personálu poskytujícího terénní pomoc; – spolupráce s oddělením sociálně-právní ochrany dětí MMO; – multidisciplinární spolupráce formou tzv. případových konferencí; – časový rozsah poskytování služby: celoročně minimálně 2x v týdnu v odpoledních hodinách spolupráce s organizacemi a institucemi, systém návazných služeb; – terénní práce, akce, aktivity, zážitkové programy, besedy na školách a učilištích, informace o službě, programu.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	2011: 565.000,- Kč, další náklady zahrnuté v opatření 5.1.1. 2012: 525.000,- Kč 2013: 525.000,- Kč
Předpokládané finanční zdroje:	EU fondy, MPSV, MSK, SMO, MVCR, MZ, nadace, sponzorské dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	OPEN HOUSE a další
Charakter opatření:	Rozvoj a udržení stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 60/rok Počet nového personálu: 1

Název cíle:	2.3. Rozvíjet služby pro rodiny s dětmi a mládeží do 26 let se zdravotním postižením
Krátký popis cíle:	Cílem je během tří let rozšířit sociální služby ve městě pro rodiny s dětmi, potřebující odbornou pomoc.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	2.3.1. Rozvoj denního stacionáře 2.3.2. Raná péče 2.3.3. Osobní asistence

Název opatření:	2.3.1. Rozvoj denního stacionáře
Popis opatření:	Udržení běžného provozu denního stacionáře Mravenček pro osoby s kombinovaným a mentálním postižením. Vznik nového stacionáře s obdobnou koncepcí péče. Pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a zájmů.
Předpokládané dopady opatření:	– pomoc při těžké životní situaci v péči o osobu s mentálním a kombinovaným postižením, odlehčení rodinám v péči, dle osobních preferencí individuální rozvoj osoby s postižením.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – zajištění efektivní činnosti stávajícího stacionáře (kapacitní naplněnost, stabilní financování, personální zajištění); – vznik nového stacionáře (2011–2012).
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služby: 2.900.000,- Kč/rok Investice: dle projektové dokumentace zpracované SMO Provoz nového stacionáře: 5.520.000,- Kč (15 už.), 3.780.000,- Kč (10 už.)
Předpokládané finanční zdroje:	Příjmy od klientů, MPSV, MSK, SMO, dary, nadace a nadační fondy, EU fondy a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Charita Opava, SMO a další

Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby, investiční – vznik nového stacionáře
Předpokládané výstupy:	Kapacita stávajícího stacionáře: 6/den Rozšíření kapacity v novém stacionáři: 10-15/den Počet klientů: 16/rok Počet nových klientů: 25/rok

Název opatření:	2.3.2. Raná péče
Popis opatření:	Udržení a zkvalitnění stávajících služeb, rozšíření informovanosti o rané péči mezi odbornou i běžnou veřejností. Raná péče je terénní služba poskytovaná rodinám dětí s postižením od narození do max. 7 let, převážně v domácím prostředí. Poskytovatelé se zaměřují na různé cílové skupiny, čímž se doplňují a navzájem spolupracují. Na území SMO je k dispozici služba pro všechny druhy postižení, i pro děti s ohroženým vývojem ze zdravotních důvodů a pro děti nedonošené.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení počtu rodin, které ranou péči využijí za dané období; – informování odborníci, kteří nabízejí rodině dítěte s postižením kromě své péče i navazující služby, tzn. ranou péči; – zkvalitnění informovanosti veřejnosti a rodin pečujících o zdravotně postižené dítě již od narození dítěte; – posílení kompetencí rodiny a snížení její závislosti na sociálních systémech, posílení sebedůvěry rodičů při výchově a péči o dítě s postižením. Rodina se orientuje v možnostech péče a podpory pro dítě s postižením a jeho rodinu; – snížení negativního dopadu postižení na život dítěte a jeho rodiny; – zvýšení vývojové úrovně dítěte v oblastech, které jsou postiženy nebo ohroženy.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – raná péče poskytovaná v domácím prostředí uživatelů – podpora a poradenství pro rodiny s dětmi do 7 let, které mají zdravotní postižení nebo opožděný, nerovnoměrný či ohrožený vývoj ze zdravotních důvodů; – podpora všech členů rodiny – rodičů, pěstounů, sourozenců, příbuzných a podpora vývoje dětí; – realizace celostátní kampaně Týden rané péče – uspořádání aktivit pro Opavu; propagace služby a depistáž uživatelů (průběžně); – kulatý stůl pro odborníky pracující s rodinou a dítětem; – pořádání akcí pro rodiny; – rozvíjet spolupráci s podobně zaměřenými organizacemi; – distribuce letáků – zdravotníci, sociální pracovníci, předškolní zařízení, mateřská centra.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Náklady na 1 klienta: 40.000,- Kč/rok Náklady na území SMO: 320.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, nadace a nadační fondy, obce
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Slezská diakonie – Poradenské centrum Krnov, Středisko rané péče SPRP Ostrava a další
Charakter opatření:	Rozvoj a udržení stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 8/rok Počet akcí: 1/rok (Týden rané péče)

Název opatření:	2.3.3. Osobní asistence
Popis opatření:	Osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového

Předpokládané dopady opatření:	omezení v přirozeném sociálním prostředí a při činnostech, které osoba potřebuje. Zlepšit zajištění osobní asistence pro děti a dospělé se zdravotním postižením (§ 39 z. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách) <ul style="list-style-type: none"> – posílení nezávislosti a soběstačnosti osob se zdravotním postižením; – rozvoj služeb (od 1. 1. 2010 do 30. 10. 2010 – 7 neuspokojených zájemců); – posílení jejich vlastních schopností a dovedností, zvýšení sebevědomí; – umožnění a usnadnění jejich samostatného života a zlepšení kvality života; – zvýšení dostupnosti a kapacity služby tak, aby mohla být zájemcům zřízena bezprostředně po vzniku obtížné životní situace (úraz, nemoc, apod.); – podpora uživatelů služby při zapojení do společenských, zájmových, vzdělávacích i pracovních aktivit; – odlehčení pro pečující rodinné příslušníky.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšit informovanost a zpracovat systém informovanosti (Hláška, webové stránky komunitního plánování a další); – zajištění individuální bezbariérové dopravy pro klienty; – navýšit počet osobních asistentů z 3 (přepočtené roční úvazky 2,0) na 4 (přepočtené roční úvazky 4,0).
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služby: 550.000,- Kč/rok Rozvoj služby: 550.000,- Kč/rok Další náklady zahrnuté v opatření 4.2.1.
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, EU fondy, nadace, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Centrum pro zdravotně postižené MSK, o. s. a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 15/rok, z toho 7 rozvoj Počet hodin: 6500, z toho 3200 rozvoj Počet pracovníků: navýšení o 2 úvazky

Název cíle:	2.4. Snížovat výskyt sociálně patologických jevů a rozšířit nabídku aktivit a programů na podporu vzdělávání pro rodiny s dětmi
Krátký popis cíle:	Snížení výskytu sociálně patologických jevů, nabízet volnočasové aktivity a vzdělávací programy
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	2.4.1. Podpora nízkoprahových zařízení pro děti a mládež 2.4.2. Komunitní centrum pro rodiny, děti, mládež a jednotlivce 2.4.3. Podpora interdisciplinární spolupráce (domácí násilí) 2.4.4. Systém včasné intervence 2.4.5. Související služby (doplňující) pro rodiny s dětmi a děti a mládež

Název opatření:	2.4.1. Podpora nízkoprahových zařízení pro děti a mládež
Popis opatření:	Podpora nízkoprahových zařízení pro děti a mládež. Propagace prostřednictvím MMO a spolupráce se školami. Opatření je zaměřeno na předcházení a snižování rizik dopadu sociálně patologických jevů na skupiny dětí a mládeže a na poskytování pomoci a podpory cílové skupině v nepříznivé životní situaci.
Předpokládané dopady opatření:	– zmenšení rizik sociálního vyloučení, primární protidrogová a gamblerská prevence, výchovné působení na děti a mládež, prohloubení kontaktů se základními školami;

	<ul style="list-style-type: none"> – vytvoření bezpečného prostoru pro smysluplné trávení volného času dětí a mládeže; – snížení počtu dětí, které tráví volný čas na ulici; – zvýšení informovanosti cílové skupiny o způsobech řešení obtížných situací a problémů, do kterých se běžně dostává; – zvýšení integrace dětí z různých sociokulturních skupin.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – poradenství při řešení obtížných životních situací; – rozvoj vlastních svépomocných aktivit dětí; – výchovně-vzdělávací programy zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů (témata: sebepoškozování a EMO; domácí násilí; násilí a šikana; kyberšikana a sociální sítě; komunikace a vztahy; sexuální výchova a prevence sexuálního zneužívání; záškoláctví; zdravý životní styl; zneužívání návykových látek; poruchy příjmu potravy; závislost na PC a gambling; předsudky, intolerance a soužití různých sociokulturních skupin; kriminalita a delikvence; sekty apod.); – programy a činnosti v rámci návazných volnočasových aktivit (tvůrčí aktivity a dílny – hudební, výtvarné, taneční a pěvecké; sportovní aktivity; podpora počítačové gramotnosti; společenské hry; stolní hry apod., výlety apod.); – zprostředkování návazných služeb; – udržení nízkoprahových klubů (Magnet, Legal, Modrá kočka); – rekonstrukce NZDM Magnet; – prevence – tematické měsíce, přednášková činnost, diskusní programy; – návazné aktivity pro uživatele – sporty, kreativní aktivity, tematické a specifické programy, volnočasové outdoorové akce; – „legalizace“ graffiti zdí na zahradě klubu Legal; – přímé oslovování dětí a mládeže na ulici; – vznik nové služby NZDM pro děti a mládež ve věku 13–22 let, např. ve spolupráci se Slezským gymnáziem v Opavě nebo pokrytí poptávky po NZDM na sídlišti Kylešovice (2. pol. roku 2011).
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Provoz služeb: 3.175.000,- Kč/rok Investice: 1.350.000,- Kč Provoz nové služby: 300.000,- Kč/rok 4STREET (2011), od r. 2012: 900.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, MVČR, EU fondy, MŠMT, MZ, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	ELIM OPAVA, o. s., EUROTOPIA Opava, o. p. s., OPEN HOUSE, 4STREET a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávajících služeb, investiční – vznik nové služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 580/rok, z toho 80 nových

Název opatření:	2.4.2. Komunitní centrum pro rodiny, děti, mládež a jednotlivce
Popis opatření:	Jde o vytvoření komunitního centra, ve kterém bude probíhat volnočasový klub pro maminky s dětmi do 6 let a pro rodiny s dětmi a mládež do 18 let věku. Jedná se o nabídku volnočasových aktivit pro maminky s dětmi z azylového domu a dále pro rodiny s dětmi a mládež. Součástí komunitního centra bude malá tréninková dílna, kde budou pracovat dlouhodobě nezaměstnaní lidé.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – forma prevence zaměřená na rodiny, děti a mládež, které jsou přímo ohroženy sociopatogenními jevy, kriminalitou, šikanou, záškoláctvím, rodinným násilím, drogami, alkoholem a dalšími. Mají problémy ve škole, výchovné problémy; – snížení dopadu rizik života dětí na ulici; – vyrovnávat příležitosti a bourat komunikační bariery; – předávat význam odpovědnosti, soběstačnosti, učení, efektivní komunikace, spolupráce, respektu, rozhodnosti, důvěry formou morálně křesťanských hodnot; – motivace mladých lidí k zodpovědnému přístupu ke svému životu;

	<ul style="list-style-type: none"> – prevence sociálně patologických jevů; – budovat pocit sounáležitosti, hodnoty člověka a dávat prostor k seberealizaci; – obnovení pracovních návyků pod odborným dohledem.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – zajištění prostor pro provozování komunitního centra – možnost využití prostorů vedle Azylového domu pro matky s dětmi; – zajištění personálu: 2 osoby; – zajištění finančních zdrojů; – předpoklad realizace: rok 2011; – registrace komunitního centra; – vznik návazných volnočasových aktivit Azylového domu pro matky s dětmi; – místo realizace: budova areálu zahrady u Azylového domu pro matky s dětmi.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Investice: 100.000,- Kč Provoz služby: 170.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, SMO, nadace, granty, MŠMT, EU fondy a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Armáda spásy v ČR
Charakter opatření:	Investiční, vznik nové služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 30/rok

Název opatření:	2.4.3. Podpora interdisciplinární spolupráce (domácí násilí)
Popis opatření:	Udržení koordinované vzájemné spolupráce organizací, členů interdisciplinárního týmu při řešení případů domácího násilí.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – přenos informací; – zesíťování organizací; – koordinované řešení jednotlivých případů domácího násilí a pomoc obětem domácího násilí; – zkvalitnění návaznosti služeb pro oběti domácího násilí.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – setkávání interdisciplinárního týmu; – zajištění jednání interdisciplinárního týmu; – propagace (vytvoření a tisk letáků) směřující ke zvýšení informovanosti veřejnosti o problematice domácího násilí.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	15.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	SMO, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	ELIM OPAVA, o. s., členové interdisciplinárního týmu pro řešení případů domácího násilí v Opavě a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet setkání: 3/rok Počet letáků/brožur: 1000 ks

Název opatření:	2.4.4. Systém včasné intervence
Popis opatření:	Opatření je zacíleno k nápravě nežádoucího stavu – delikventního jednání dítěte, odstranění rizik, včasné odhalení dětí týraných a zneužívaných (syndrom CAN), eliminace sociálně patologických jevů u dětí a mládeže
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – včasná intervence v případě dětí se syndromem CAN; – pozitivní změna chování klienta;

	– resocializace dětí a mládeže.
Dílčí aktivity:	– pravidelná setkávání Týmu pro mládež, vzdělávání sociálních pracovníků, navazování a prohlubování spolupráce všech zainteresovaných subjektů (soudy, policie, státní zastupitelství, NNO, školy, PPP, SVP a další); – zapojení dalších subjektů do spolupráce v systému včasné intervence.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	60.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	SMO, MV a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	SMO a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet setkání Týmu pro mládež: 5/rok

Název opatření:	2.4.5. Související služby (doplňující) pro rodiny s dětmi a děti a mládež
Popis opatření:	Opatření je zaměřeno na rozvoj programů na MŠ a ZŠ, realizace primární prevence na ZŠ a SŠ a spolupráci se školami a související aktivity pro rodiny s dětmi, děti a mládež.
Předpokládané dopady opatření:	– rozvoj spolupráce se školami (žáky ZŠ okresu Opava, třídními učiteli a školními metodiky prevence ZŠ); – rozvoj rodičovských a sociálních dovedností, zejména v péči o děti; – podpora samostatnosti, morálních hodnot a respektu klientů; – zvýšení informovanosti dětí a mládeže v oblasti prevence, interkulturní výchovy a vzdělávání; – smysluplně trávení volného času dětí a mládeže a rodin s dětmi.
Dílčí aktivity:	– spolupráce se školami při účinném naplňování strategie primární prevence společensky nežádoucích jevů – zajišťování a rozšiřování nabídky preventivních programů pro školy a školská zařízení se zaměřením na prevenci sociálně patologických jevů; – rozvoj programů rozvojové vzdělávání na MŠ a ZŠ; – primární prevence na ZŠ a SŠ; – provoz mateřského centra jako takový napomáhá rodičům s malými dětmi v udržení kontaktu se společností, a to při současné péči o dítě (dětí); – adaptační programy pro ZŠ; – programy interkulturní výchovy a vzdělávání pro ZŠ; – pobyty a výlety pro rodiče s dětmi; – plavání kojenců a batolat, plavání rodičů s dětmi, plavání dětí, cvičení rodičů s dětmi; – zájmové činnosti dětí za přítomnosti rodičů, klubová činnost; – přednášky (psychologie dítěte, psychomotorika apod.); – pravidelná setkávání dvojčat a jejich rodičů; – laktační poradna.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	2.055.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, SMO, vlastní zdroje, příjmy od klientů, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	EUROTOPIA Opava, o. p. s., Pedagogicko-psychologická poradna Opava, Mateřské centrum OASA – klub pro matku a dítě, o. p. s. a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Programy (preventivní, vzdělávací, adaptační): 1510 dětí/rok Počet klientů: 1845 dětí/rok (MC OASA)

Název cíle:	2.5. Rozvoj dobrovolnictví
Krátký popis cíle:	Cílem je podpora a rozvoj dobrovolnictví.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	2.5.1. Dobrovolnické programy

Název opatření:	2.5.1. Dobrovolnické programy
Popis opatření:	Opatření se zaměřuje na rozvoj dobrovolnictví a filantropie jako takové. Rozvoj, rozšiřování a zlepšování stávající služby dobrovolnického centra, rozšíření dobrovolnických programů, zlepšení informační kampaně pro tyto organizace z Opavy a okolí, které ještě dobrovolníky nemají, a dle zájmu neziskových organizací následně rozšíření řad spolupracujících organizací. Kvalitní příprava dobrovolníků pro výkon jejich dobrovolnické činnosti. Organizace jednorázových akcí pro veřejnost.
Předpokládané dopady opatření:	– prevence sociálně patologických jevů dětí a mládeže; – integrace znevýhodněných občanů, zmenšení rizik sociálního vyloučení; – aktivní zapojení seniorů do dobrovolnické činnosti; – zapojení dlouhodobě nezaměstnaných do dobrovolnických programů. Upevnění pracovních návyků, rozšíření komunikačních a sociálních dovedností, získání potřebné praxe; – dobrovolníci získají potřebnou praxi a náhled na sociální a související služby a neziskové organizace, lepší své komunikační schopnosti, empatii, naslouchání a smysluplně tráví volný čas; – zmírnění sociální izolace, zlepšení komunikačních dovedností, aktivní zapojení do společenské života a zvýšení sociálních kompetencí klientů; – zkvalitnění poskytované sociální služby přijímajících organizací, doplnění profesionální péče.
Dílčí aktivity:	– nábor, výcvik a proškolení nových dobrovolníků. Pojištění dobrovolníků, uzavírání smluv, pravidelné supervize dobrovolníků, navazující odborná školení, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, psychosociální výcviky, zvýšení počtu dobrovolníků, rozšíření dobrovolnických programů, udržení dobrovolníků a jejich motivování k realizaci vlastních nápadů; – aktivní spolupráce s organizacemi poskytujícími SS, které mají zájem o dobrovolníky, zvýšení počtu spolupracujících organizací. Zajištění služeb dobrovolníky, které nejsou jinak zajištěny; – jednorázové akce pro klienty; – propagace myšlenky filantropie a dobrovolnické činnosti, podpora šíření myšlenky dobrovolnictví, jednorázové akce pro širokou veřejnost, organizace tábora Pět P; – podpora a koordinace veřejné služby ELIM.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	250.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MSK, MVČR, SMO, MZ, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	ELIM OPAVA, o. s. a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet spolupracujících organizací: 30 Počet dobrovolníků: 100/rok Počet propagačních akcí: 4/rok

3/ OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O OSOBY SE SPECIFICKÝMI SOCIÁLNÍMI PROBLÉMY

Obsah:

Popis cílové skupiny péče o osoby se specifickými sociálními problémy

Přehled účastníků na jednáních pracovní skupiny, kteří se podíleli na zpracování komunitního plánu

Vybraná vstupní data

SWOT analýza

Cíle a opatření za oblast sociálních a souvisejících služeb pro cílovou skupinu:

Péče o osoby se specifickými sociálními problémy:

- 3.1. Cíl Udržení a rozvoj terénních služeb
- 3.2. Cíl Udržení a rozvoj ambulantních služeb
- 3.3. Cíl Udržení a rozvoj pobytových služeb
- 3.4. Cíl Rozvoj možností zaměstnávání pro dlouhodobě nezaměstnané

POPIS CÍLOVÉ SKUPINY PÉČE O OSOBY SE SPECIFICKÝMI SOCIÁLNÍMI PROBLÉMY

Do pracovní skupiny spadají občané z oblastí problematiky:

1. trestněprávní (osoby vracející se z výkonu trestu odnětí svobody, osoby, proti kterým je vedeno trestní stíhání, oběti trestných činů, oběti domácího násilí atd.)
2. pracovněprávní (dlouhodobě nezaměstnaní, osoby diskriminované na trhu práce atd.)
3. sociálního vyloučení či ohrožení sociálním vyloučením (osoby bez přístřeší, osoby žijící nedůstojným způsobem života, zletilé osoby po ukončení ústavní výchovy atd.)
4. sociální patologie (osoby závislé na alkoholu či jiných toxikomaniích, osoby jinak závislé atd.)
5. nepříznivé životní situace (jednotlivci či bezdětné rodiny v přechodné či dlouhodobější sociální krizi, osoby neschopné zabezpečit si své základní životní potřeby atd.)

PŘEHLED ÚČASTNÍKŮ NA JEDNÁNÍCH PRACOVNÍ SKUPINY, KTEŘÍ SE PODÍLELI NA ZPRACOVÁNÍ KOMUNITNÍHO PLÁNU

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Ballová Petra	Úřad práce v Opavě
2.	Dvořáková Petra	Probační a mediační služba ČR
3.	Daněk Antonín	Krizové a kontaktní centrum „Pod slunečníkem“
4.	Lehnert Jiří	Magistrát města Opavy
5.	Lukáš Dalibor	Magistrát města Opavy, sociální kurátor
6.	Matyášová Radka	Charita Opava – Občanská poradna
7.	Menšíková Regina	OPEN HOUSE
8.	Paletová Iva	Magistrát města Opavy, vedoucí odd. pomoci v hmotné nouzi
9.	Polášková Svatava	Vězeňská služba ČR
10.	Prchalová Veronika	Charita Opava – Linka důvěry, Naděje – středisko krizové pomoci
11.	Sobková Hana	EUROTOPIA Opava, o. p. s.

12.	Surovka Tomáš	Armáda spásy v ČR
13.	Szotkowski Richard	Městská policie
14.	Vlčková Kamila	Magistrát města Opavy, vedoucí odd. sociálních služeb
15.	Žáčková Jana	Slezská univerzita v Opavě, manažerka skupiny

VYBRANÁ VSTUPNÍ DATA

Tabulka: Dávky pomoci v hmotné nouzi za rok 2009

	Počet dávek za rok 2009
Příspěvek na živobytí	7944
Doplatek na bydlení	2242
Mimořádná okamžitá pomoc	67
Mimořádná okamžitá pomoc – ostatní	72

Zdroj: odbor sociálních věcí MMO

KRIMINOGENNÍ FAKTORY

Hlavním kriminogenním faktorem v rámci OOP Opava je pouliční trestná činnost a dále především trestná činnost páchaná v supermarketech a okolí těchto obchodních center. Jedná se o případy krádeží věcí v obchodech, krádeží věcí ze zaparkovaných motorových vozidel. Dalším prvkem je trestná činnost u bezdomovců, opět spojená s krádežemi v prodejních. Nemałym problémem, a to i do budoucna, se jeví kriminalita na úseku dopravy, tj. trestné činy ohrožení pod vlivem návykové látky. Dalším rizikem může být trestná činnost páchaná na starých lidech, zejména formou smyšlené záminky vniknutí do bytu (např. odečty vody, elektřiny atd.) a odcizení financí. Latentnost forem „domácího násilí“ se jeví do budoucna také jako jedno z možných rizik.

Zdroj: odbor školství MMO – Městský program prevence kriminality v Opavě v roce 2010

Tabulka: Sociální služby poskytované na území SMO – oblast Péče o osoby se specifickými sociálními problémy

Sociální služba:	Počet služeb celkem
sociální poradenství celkem	3
telefonická krizová pomoc	1
azylové domy	2
kontaktní centra	1
krizová pomoc	2
nízkoprahová denní centra	1
noclehárny	2
terénní programy	1
služby sociální prevence celkem	10
CELKEM	13

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, stav k 15. 11. 2010

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> Kvalita poskytovaných sociálních služeb Spolupráce mezi poskytovateli v PS (komunikace, důvěra atd.) Podpora městem, spolupráce s městem, finance Systém financování v rámci KP Fungující proces KPSS Vzájemná spolupráce sociálních služeb s návaznými službami 	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> Chybí domov se zvláštním režimem Malá kapacita sociálního bydlení, nedostupnost Nejistota financování Nedostatečná kapacita VPP (malá motivace města k využití VPP) Zapojení uživatelů Stavební bariérovost služeb pro lidi bez domova, (nevyhovující prostory pro některé poskytovatele) Chybí terénní krizová intervence
PŘÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> Dotační tituly (EU, ROP, MSK, obec), individuální projekty (probační programy) Systém zjišťování potřeb uživatelů, zájemců o službu Zkušenosti z jiných měst, prostor pro výměnu zkušeností, příkladů dobré praxe v rámci KPSS Vzdělávání poskytovatelů (metody sociální práce) Využití prostor města pro soc. služby a návazné služby Spolupráce s Integrovaným záchranným systémem 	OHROŽENÍ <ul style="list-style-type: none"> Ukončení projektů a výzev EU, změna financování procesu městem Nereflektování výstupu z KPSS Nedostatek kvalifikovaného personálu poskytovatelů

CÍLE A OPATŘENÍ ZA OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O OSOBY SE SPECIFICKÝMI SOCIÁLNÍMI PROBLÉMY

Název cíle:	3.1. Udržení a rozvoj terénních služeb
Krátký popis cíle:	Cílem je zajištění poskytování terénních služeb v přirozeném prostředí uživatelů.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	3.1.1. Terénní programy
Název opatření:	3.1.1. Terénní programy
Popis opatření:	Terénní program je služba určená zejména pro osoby ohrožené závislostí žijící nebo se zdržující na území statutárního města Opavy. Program je určen problémovým uživatelům drog. Problémový uživatel je definován jako ten, který užívá drogy dlouhodobě pravidelně či intravenózně, není motivován k abstinenci a neakceptuje jinou, účinnější formu léčebné péče. Cílem je kontaktování, poskytování informací, sterilního zdravotnického materiálu a poradenství.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> zvýšení informovanosti uživatelů o rizicích spojených se stylem jejich života formou poradenství a nabídky návazných služeb; zlepšení orientace uživatelů v systému sociálních služeb a vztazích k institucím;

	<ul style="list-style-type: none"> zmírnění zdravotního a sociálního poškození uživatelů návykových látek a zvýšení jejich motivace ke změně životního stylu; informovat objektivně společnost o činnosti a zájmech uživatelů; podpora a motivace uživatelů k práci a pracovním povinnostem; prevence šíření infekčních chorob; snížení kriminality.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> časový rozsah poskytování služby: minimálně 3x týdně – 12 hodin; odborné vzdělávání 2 TP, stabilizace služby v místě a čase, vzájemná spolupráce poskytovatelů sociálních služeb; zajištění financování pro udržení a rozvoj služby, průběžné sledování výzev, psaní žádostí, PR organizace a služby, spolupráce s dalšími organizacemi a institucemi, systém návazných služeb, registrace a certifikace služby, garance kvality služby; práce terénních pracovníků, poradenství, informační materiály s cílem zlepšení sociální a zdravotní situace uživatelů drog a motivace uživatelů drog k pozitivní změně v chování a k léčbě závislosti; výměna injekčních stříkaček, distribuce zdravotnického a HR materiálu, sběr kontaminovaného materiálu; navazování nových kontaktů s cílovou skupinou; působení na změnu rizikového chování uživatelů; krizová intervence, motivační trénink; zprostředkování kontaktů s institucemi, sociální asistence, doprovázení.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	2011: 405.000,- Kč 2012: 375.000,- Kč 2013: 375.000,- Kč
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MZČR, MSK, SMO, EU fondy, RVKPP, nadace, sponzorské dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Krizové a kontaktní centrum „Pod slunečným“, OPEN HOUSE a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 120/rok

Název cíle:	3.2. Udržení a rozvoj ambulantních služeb
Krátký popis cíle:	Cílem je zabezpečit dostupnou službu pro osoby, které se ocitly v tíživé životní situaci.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	3.2.1. Podpora a udržení krizové pomoci 3.2.2. Noclehárny 3.2.3. Nízkoprahové denní centrum 3.2.4. Sociální rehabilitace 3.2.5. Kontaktní centrum 3.2.6. Odborné sociální poradenství 3.2.7. Probační resocializační a reintegrační programy
Název opatření:	3.2.1. Podpora a udržení krizové pomoci
Popis opatření:	Pomoc všem, kteří se nacházejí v náročných životních situacích a krizích a nejsou schopni je bez cizí pomoci překonat, změnit, odvrátit. Forma poskytované pomoci: krizová a individuálně zaměřená intervence, prostor pro ventilaci obtíží, základní psychologické a sociální poradenství, informace o psychosociálních a zdravotních službách a kontakty na tyto služby, doprovázení

	a pomoc při vyřizování běžných záležitostí. Zajištění nutné hmotné pomoci – nákup základních potravin, poskytnutí oblečení, úvěrového jízdného atd.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – prevence krizí; – návrat na předkrizovou úroveň fungování; – snížení dopadů sociálních rizik; – cílené informace, případně rady.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – krizová intervence – ambulantní forma; – sociální výpomoc; – doporučení do dalších odborných institucí; – zajištění větší propagace služeb.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	820.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, SMO, sponzorské dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Charita Opava a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 200/rok

Název opatření:	3.2.2. Noclehárny
Popis opatření:	<p>Noclehárna pro muže Poskytuje mužům bez přístřeší přenocování, stravu, hygienu a nabídku sociálního poradenství, s celkovou kapacitou 18 lůžek na noc.</p> <p>Noclehárna pro ženy Poskytuje ženám, které se ocitly bez přístřeší, nocleh, podmínky pro osobní hygienu a sociální poradenství, čímž se snaží předcházet jejich dalšímu sociálnímu vyloučení. Kapacita služby je 10 lůžek na noc.</p>
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – snížení sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem života lidí na ulici (prostřednictvím noclehu na noclehárně, jednoho teplého jídla a hygienického zázemí); – motivování uživatele, aby svou nepříznivou situaci začal řešit, a tím zahájil zpětné začlenění do společnosti (přechod na navazující sociální služby); – zajistit pro uživatele bezpečné prostředí pro přečkání noci; – přístup k základním informacím pro řešení své nepříznivé sociální situace; – řešení akutní krize.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – poskytnutí přenocování mužům a ženám; – zajištění podmínek pro běžné úkony osobní hygieny; – poskytnutí stravy; – poskytnutí pomoci při uplatňování práv, cílů a podpory při vyřizování osobních dokladů a sociálních dávek; – poskytnutí sociálního poradenství.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Noclehárna pro muže: 1.600.000,- Kč/rok Noclehárna pro ženy: 800.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	Fondy EU, MPSV, SMO, příjmy od klientů, sponzorské dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Armáda spásy v ČR a další
Charakter opatření:	Udržení stávající služby
Předpokládané výstupy:	Noclehárna pro muže – počet lůžekodnů: 5475/rok Noclehárna pro ženy – počet lůžekodnů: 2920/rok

Název opatření:	3.2.3. Nízkoprahové denní centrum
Popis opatření:	Poskytuje osobám v krizové nebo obtížné životní situaci spojené se ztrátou bydlení, místo k dennímu pobytu, základní stravu, hygienický servis a nabídku sociálního poradenství, která snižuje riziko související s životem na ulici. Součástí nízkoprahového denního centra je i terénní práce s cílem informovat o nabízených službách nízkoprahového denního centra cílovou skupinu v městě Opava a přilehlých obcích. Každodenní kapacita nízkoprahového denního centra je 30 osob.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – řešení akutní krize; – snížení sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem života uživatelů na ulici. Prostřednictvím místa k dennímu pobytu s možností využití základní stravy a hygienického zázemí; – motivování uživatele, aby svou nepříznivou situaci začal řešit, a tím zahájil zpětné začlenění do společnosti (přechod na navazující sociální služby); – prevence kriminality.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – sociální poradenství; – zajištění podmínek pro běžné úkony osobní hygieny; – poskytnutí stravy; – pomoc při uplatňování práv, cílů a podpora při vyřizování osobních dokladů a sociálních dávek; – bezpečné místo k dennímu pobytu; – vyhledávání a kontaktování uživatelů v terénu.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	1.050.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	EU fondy, MPSV, SMO, sponzorské dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Armáda spásy v ČR a další
Charakter opatření:	Udržení stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 200/rok

Název opatření:	3.2.4. Sociální rehabilitace
Popis opatření:	Bude poskytovat denní aktivity osobám, kterým byl uložen alternativní trest výkonu obecně prospěšných prací a možnost intenzivního výkonu trestu, dále osobám bez přístřeší a ohroženým sociálním vyloučením, které vedou k vytvoření základních sociálních návyků a dovedností potřebných k soběstačnosti a uplatnění ve společnosti, formou komunity řešící individuální problémy konkrétního člověka. Zabezpečit péči o rizikové skupiny osob a napomoci eliminaci jejich protiprávního chování.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – prohloubit sekundární a terciární prevenci sociálně patologických jevů v lokalitě. Inovativním způsobem vyplnit prostor v systému pro uplatňování alternativních trestů a alternativ k potrestání v souladu s přístupem restorativní justice.
Díličí aktivity a předpokládané termíny realizace:	<ul style="list-style-type: none"> – spolupráce se zaměstnavateli (podniky, NNO, veřejná správa, příspěvkové organizace, živnostníci) při zprostředkování cvičné praxe, případně zaměstnání klientů; – poskytování služeb dle nabídky činností služby sociální rehabilitace klientům; – dle jejich individuálních plánů a spolupráce s návaznými subjekty na dosahování vytyčených osobních cílů uživatelů; – přizpůsobení statku ve Strahovicích a zahájení poskytování služby od r. 2012; – sociální poradenství; – vedení domácnosti; – orientace v pracovním prostředí, pracovní aktivity; – hospodaření s financemi.

Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Investice: 1.500.000,- Kč (statek Strahovice) Provoz: 1.500.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	EU fondy, MPSV, SMO, příjmy od klientů, sponzorské dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Armáda spásy v ČR a další
Charakter opatření:	Investiční, vznik nové služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 10/rok

Název opatření:	3.2.5. Kontaktní centrum
Popis opatření:	Základním přínosem je redukce škod a rizik u osob ohrožených návykovým chováním. Spektrum nabízených služeb v rámci projektu směřuje k aktivizaci a postupné motivaci ke změně (sebe)destruktivního stylu života a postupnému přijetí obecně platných společenských norem důležitých při zapojení do běžného života. Poskytování služeb přispívá rovněž i k ochraně společnosti před rizikovými faktory, např. pohozené stříkačky či jehly, šíření infekčních chorob (hepatitidy typu B, C, virus HIV). Hlavním cílem je zlepšení kvality života klientů umožňující jejich smysluplné zapojení do společnosti.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizace zdravotních a sociálních rizik u uživatelů drog; – motivace ke změně životního stylu a uživatelů drog; – prevence infekčních chorob; – snížení kriminality.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – výměna injekčního náčiní a distribuce zdravotnického materiálu, sběr kontaminovaného materiálu; – hygienický servis (sprcha a praní prádla); – kondomy, vitamíny a potravinový servis (polévky, káva, čaj, stolní voda); – odběry krve na zjištění virové hepatitidy a HIV; – navazování nových kontaktů s cílovou populací; – působení na změnu rizikového chování uživatelů; – informační materiály o rizicích spojených s užíváním drog, brožury, letáčky, svépomocná literatura, osvěta; – krizová intervence; – poradenství; – motivační trénink; – návaznost na poradenství, terapii, sociálně-právní poradenství či konzultaci s psychiatrem v rámci těžce instituce, popř. na další zdravotnická zařízení či úřady; – zprostředkování kontaktů na další instituce, sociální asistence.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	1.250.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, RVKPP, MSK, SMO, MZ a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Krizové a kontaktní centrum „Pod slunečníkem“ a další
Charakter opatření:	Udržení stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 150/rok

Název opatření:	3.2.6. Odborné sociální poradenství
Popis opatření:	Služby odborného právního a sociálního poradenství jsou poskytovány všem lidem, kteří jsou v nepříznivé sociální situaci, nebo jim taková situace hrozí, neznají svá práva a povinnosti, dostupné služby nebo nejsou schopni vyjádřit své potřeby a hájit své oprávněné zájmy. Opatření se zaměřuje zejména na narůstající počet zadlužených lidí (půjčky, exekuce, insolvenční návrhy), nezaměstnaných, občanů majících potíže s bydlením, pracovněprávními vztahy, diskriminací a v oblasti partnerských vztahů a rodinného soužití, kteří potřebují sociální a bezplatnou právní pomoc a z finančních důvodů nedosáhnou na služby běžných advokátů. Opatření je dále zaměřeno na předcházení možných problémů pomocí vzdělávání klientů, zejména v oblasti finanční gramotnosti. Odborné poradenství je charakteristické systémem práce s uživatelem, zplnomocňováním uživatele a komplexním přístupem k němu a jeho situaci. Poradenství je poskytováno na 4 úrovních: informace, rada, která nabízí alternativy řešení, aktivní pomoc, asistence, což je doprovázení, vyjednávání (doprovázení a vyjednávání na úřadech či jiných institucích). Poradenství je také poskytováno občanům imobilním, kteří nejsou schopni poradnu navštívit (poradce dochází do domácnosti žadatele o služby).
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – osvěta veřejnosti, zvýšení a rozšíření právního a sociálního povědomí lidí; – zajištění lidských práv, zvýšení schopnosti klientů vyjadřovat své potřeby či hájit své oprávněné zájmy; – komplexní řešení klientova problému; – znalost dostupných služeb; – prevence sociálního vyloučení.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – podpora a udržení stávajících služeb odborného poradenství, zejména služeb bezplatného poradenství; – finanční zajištění služby; – poskytování odborného sociálního poradenství; – propagace služeb.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	967.000,- Kč/rok Další náklady zahrnuté v opatření 2.2.2.
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, SMO, MSK, nadace, EU fondy, AOP, dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Charita Opava, EUROTOPIA Opava, o. p. s. a další
Charakter opatření:	Udržení stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 1050/rok

Název opatření:	3.2.7. Probační resocializační a reintegrační programy
Popis opatření:	Probační resocializační programy a reintegrační programy (PRP) jsou specializované programy (programy sociálního výcviku, psychologického poradenství, léčby závislostí, programy vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační a jiné) pro osoby v konfliktu se zákonem, realizované externím poskytovatelem, tj. subjektem stojícím mimo organizaci PMS ČR. Cílem účasti osob v PRP je minimalizovat rizika opakování trestné činnosti, vést klienta k větší odpovědnosti a k vytvoření a osvojení alternativních strategií chování v souladu se společenskými normami. Struktura programu, jeho jednotlivá témata a praktická cvičení, vytváří pro pachatele příležitost přemýšlet o důsledcích trestného činu pro něj, oběť a společnost, pomáhají k označení rizikových situací, které vedly ke spáchání trestné činnosti (provinění). Program rovněž posiluje silné stránky klienta a učí jej zvládat rizikové situace v běžném životě bez konfliktu se zákonem a napomáhá jeho sociální reintegraci. Nedílnou součástí PRP je podpora, poradenství a pomoc při řešení obtíží a problémů klientů.

	PRP mohou využít klienti na základě vlastní motivace či doporučení PMS ČR, podrobit se programu se specifickým zaměřením může být též pachatel trestné činnosti uloženo rozhodnutím soudu nebo státního zástupce. Existence PRP je součástí systému uplatňování alternativních trestů a alternativ k potrestání v souladu s přístupy restorativní (obnovující) justice. Rozvoj a podpora PRP byly navrženy jako jedno z opatření při řešení klíčových problémů v oblasti prevence recidivy – viz Memorandum o spolupráci mezi SMO, justičními orgány, Úřadem práce v Opavě a Armádou spásy – Centrem sociálních služeb Samaritán v Opavě ze dne 19. 3. 2010.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – podpora sociálního začleňování; – motivace ke změně dosavadního maladaptivního chování; – posílení odpovědnosti klientů za svůj další život; – podpora a rozvoj kompetencí a sociálních dovedností; – prevence kriminality a recidivy kriminálního chování; – zvyšování právního vědomí.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – podpora stávajících osvědčených PRP, jejichž poskytovatelem je na základě „Projektu systémového zajištění výkonu alternativních trestů a opatření v Opavě“ z r. 2001 Armáda spásy, Centrum sociálních služeb Samaritán; – podpora a rozvoj dalších vhodných PRP. V současné době je realizován společností Renarkon, o. p. s. ve spolupráci s PMS ČR, střediskem Opava, pilotní projekt (PRP) určený pro pachatele protiprávního jednání, které má souvislost s užíváním návykových látek; – zajištění stabilního financování PRP.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	60.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MS ČR, SMO, MSK a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Armáda spásy a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 20/rok

Název cíle:	3.3. Udržení a rozvoj pobytových služeb
Krátký popis cíle:	Cílem je stabilizace sociální situace uživatele vedoucí k postupnému začlenění zpět do společnosti.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	3.3.1. Udržení a zkvalitnění služby azylového domu 3.3.2. Nouzové ubytování pro osoby v krizi 3.3.3. Domov se zvláštním režimem

Název opatření:	3.3.1. Udržení a zkvalitnění služby azylového domu
Popis opatření:	Azylový dům pro muže zajišťuje mužům bez přístřeší, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, ubytování, pomoc při zajištění stravy, hygieny a praní prádla, sociální poradenství, nabídku duchovních programů, volnočasových aktivit a motivačních pracovních programů, a tímto je podporovat při jejich osamostatnění a vést k zpětnému začlenění do společnosti. Rekonstrukcí budovy dojde k novému dispozičnímu řešení sociálních služeb noclehárny, nízkoprahového denního centra a azylového domu. Dojde k zateplení objektu

	a uzpůsobení k bezbariérovému provozu, modernizaci sanitárního vybavení. Rekonstrukcí dojde k navýšení kapacity poskytovaných služeb.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – stabilizace sociální situace uživatele azylových domů vedoucí k postupnému začlenění zpět do společnosti až k úplné samostatnosti; – podpora uživatele v oblastech: – prohloubení schopnosti uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých; – upevnění hygienických a pracovních návyků; – rozšíření znalostí pravidel slušného chování a jejich používání; – hospodaření s finančními prostředky; – rozšíření získaných znalostí a dovedností; – hledání zaměstnání a jeho udržení; – hledání samostatného bydlení. <p>Po rekonstrukci mohou sociální službu využívat i osoby omezené na pohybu. Pro osoby dlouhodobě nezaměstnatelné budou rozšířeny možnosti výkonu pracovních aktivit a veřejné služby.</p>
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – sociální poradenství; – zajištění podmínek pro běžné úkony osobní hygieny; – poskytnutí stravy; – pomoc při uplatňování práv, cílů a podpora při vyřizování osobních dokladů a sociálních dávek; – ubytování; – podpora při hledání zaměstnání a bydlení; – volnočasové a pracovní aktivizační programy; – obecně prospěšné práce; – veřejná služba; – tréninkový byt; – získání finančních prostředků na projekt; – realizace rekonstrukce.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Provoz služby: 5.000.000,- Kč/rok Investice: 20.000.000,- Kč (rekonstrukce budovy)
Předpokládané finanční zdroje:	EU fondy, MPSV, MSK, SMO, příjmy od klientů, sponzorské dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Armáda spásy v ČR, SMO a další
Charakter opatření:	Investiční, udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet lůžek: 9125/rok Kapacita: 25 lůžek

Název opatření:	3.3.2. Nouzové ubytování pro osoby v krizi
Popis opatření:	Ubytování určené pro osoby v krizi, především pro matky s dětmi, ale také rodiny, otce s dětmi, manželské páry apod., u kterých není možné nebo vhodné umístění v obdobných dostupných zařízeních nebo které z jiných vážných důvodů nemají kde bydlet. K dispozici je 1 byt (garsonka) se třemi lůžky, která je plně vybavena. Uživatel se musí aktivně podílet na řešení své situace a musí být zabezpečený nějakým příjmem (mzda, důchod, sociální dávky).
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – řešení akutní krize uživatele; – snížení sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem života uživatelů na ulici.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – zajištění sociální práce s uživateli nouzového ubytování; – poskytování sociálně terapeutické činnosti; – pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	50.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, SMO, sponzorské dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Charita Opava a další
Charakter opatření:	Udržení stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 15/rok

Název opatření:	3.3.3. Domov se zvláštním režimem
Popis opatření:	Domov je určen pro osoby, které vzhledem ke své závislosti na alkoholu (ať již aktuální, či zaznamenané ve své zdravotní dokumentaci) nemohou využít jinou sociální službu. Služba je určena uživatelům bez přístřeší, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na alkoholu, s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, který omezuje duševní, smyslové nebo fyzické schopnosti, a jejich situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Tato pomoc jim nemůže být zajištěna členy rodiny v domácím prostředí nebo jinými službami terénní péče.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – poskytnutí celodenního ubytování; – základní poradenství; – pomoc při zajištění stravy (využití kuchyněk s vybavením při přípravě stravy); – podpora při volnočasových aktivitách – smysluplné využití volného času; – pomoc při vyřizování běžných záležitostí vyplývajících z individuálního plánu; – podpora při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou; – pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob, včetně uplatňování zákonných nároků a pohledávek; – zprostředkování odborných vyšetření (psycholog, psychiatr, lékař); – jednání s příslušnými institucemi (SMO, ÚP, nemocnice).
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – vyhledání a získání vhodných prostor pro zřízení tohoto typu sociální služby; – vytvoření a zpracování programu pro osoby se specifickými potřebami – vytvoření metodiky; – vzdělávání pracovníků.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Provoz: 270.000,- Kč/lůžko/rok Investice: dle konkrétní projektové dokumentace.
Předpokládané finanční zdroje:	EU ESF, MPSV, MSK, SMO, zdravotní pojišťovny, platby od klientů, sponzorské dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Armáda spásy v ČR, SMO a další
Charakter opatření:	Investiční, vznik nové služby
Předpokládané výstupy:	Počet lůžkodnů: 7300/rok Kapacita: do 20 osob

Název cíle:	3.4. Rozvoj možností zaměstnávání pro osoby dlouhodobě nezaměstnané
Krátký popis cíle:	Opatření omezuje zvyšování nezaměstnanosti (zejména dlouhodobé) u občanů Opavy. Nezaměstnanost se negativně projevuje na psychické i finanční stabilitě lidí, vede ke ztrátě pracovních návyků, zhoršení osobního i rodinného života a nakonec i k závislosti na dávkovém systému státu.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	3.4.1. Využití programů aktivní politiky zaměstnanosti (veřejně prospěšné práce) a dalších možností na poli zaměstnanosti

Název opatření:	3.4.1. Využití programů aktivní politiky zaměstnanosti (veřejně prospěšné práce) a dalších možností na poli zaměstnanosti
Popis opatření:	Veřejně prospěšnými pracemi (dále jen VPP) se rozumí časově omezené pracovní příležitosti spočívající zejména v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných obdobných činnostech ve prospěch obcí či ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, které vytváří zaměstnavatel nejdéle na 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, a to i opakovaně, k pracovnímu umístění uchazečů o zaměstnání. Pracovní příležitosti jsou vytvářeny na základě dohody s úřadem práce, který na ně může zaměstnavateli poskytnout příspěvek. V roce 2009 bylo uzavřeno celkem 19 dohod o výkonu veřejně prospěšných prací, oproti roku 2008 došlo k nárůstu o 3 pracovní místa.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – spokojenost klientů se stabilním příjmem, s pocitem potřebnosti pro společnost a město, ve kterém žijí, spokojenost s vlastním životem; – znovuvytvoření pracovních návyků u klientů obtížně umístitelných na trhu práce; – snížení nezaměstnanosti na území města; – klienti v pracovním poměru → příjem s povinností odvodů, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejně zdravotní pojištění → snížení zátěže dávkovému systému našeho státu; – zlepšení městského prostředí (údržba veřejných prostranství, úklid a údržba veřejných budov a komunikací nebo jiné obdobné činnosti ve prospěch obcí) → zvýšení atraktivity města i v oblasti turistického ruchu.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – Úřad práce v Opavě je připraven počty uchazečů výrazně navýšit; – z Úřadu práce je plánováno poskytnout finanční příspěvky, jejichž výše se může v kalendářních letech měnit, v roce 2009 se pohybovala v částkách 9 až 12 tis. Kč měsíčně na uchazeče, s dobou trvání příspěvku max. 12 měsíců.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Závisí na počtech umístěných uchazečů o zaměstnání 1.100.000,- Kč/rok – viz strategický plán SMO
Předpokládané finanční zdroje:	Úřad práce v Opavě (čerpání financí v současnosti probíhá 2 způsoby, jednak v rámci aktivní politiky zaměstnanosti = hrazeno zcela ze státního rozpočtu ČR a za spoluúčasti EU = 85% ESF a 15% státní rozpočet), SMO a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Úřad práce v Opavě, SMO a další
Charakter opatření:	Rozvoj stávajícího opatření
Předpokládané výstupy:	Počet míst VPP: 30/rok – viz strategický plán SMO

4/ OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O OSOBY SE ZDRAVOTNÍMI PROBLÉMY

Obsah:

- Popis cílové skupiny péče o osoby se zdravotními problémy
- Přehled účastníků na jednáních pracovní skupiny, kteří se podíleli na zpracování komunitního plánu
- Vybraná vstupní data
- SWOT analýza
- Cíle a opatření za oblast sociálních a souvisejících služeb pro cílovou skupinu: Péče o osoby se zdravotními problémy:

- 4.1 Cíl Podpora a rozvoj sociálního poradenství
- 4.2 Cíl Podpora a rozvoj služeb sociální péče
- 4.3 Cíl Podpora a rozvoj služeb sociální prevence
- 4.4 Cíl Podpora uplatnění osob se zdravotním postižením na trhu práce

POPIS CÍLOVÉ SKUPINY PÉČE O OSOBY SE ZDRAVOTNÍMI PROBLÉMY

Cílovou skupinu tvoří občané nad 18 let věku, kteří žijí trvale na území města Opavy a jejichž onemocnění či postižení je natolik znevýhodňuje, že potřebují využít sociální služby. Tedy jednak osoby s duševním onemocněním, které nemohou dostatečně uspokojovat své potřeby z důvodu vzniku a trvání duševní nemoci, a dále lidé s psychosociálními obtížemi a v psychosociální krizi, kdy jejich možnosti a schopnosti řešení své situace selhávají nebo nejsou dostatečné. Dále do této cílové skupiny patří občané s mentálním postižením, kteří trpí celkovým snížením intelektových schopností. Také občané se zrakovým, sluchovým, kombinovaným a tělesným postižením či civilizačním onemocněním.

PŘEHLED ÚČASTNÍKŮ NA JEDNÁNÍCH PRACOVNÍ SKUPINY, KTEŘÍ SE PODÍLELI NA ZPRACOVÁNÍ KOMUNITNÍHO PLÁNU

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Bambušková Hana	Sdružení zdravotně postižených v ČR
2.	Bartošová Helena	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých
3.	Bennková Marie	Charita Opava – Chráněná dílna Vlašovičky
4.	Bláhová Beáta	KAFIRA, o. s.
5.	Brňáková Hana	ANIMA VIVA, o. s.
6.	Celtová Ivana	Speciální pedagogické centrum Srdce
7.	Cibulková Ludmila	O. s. Integra Opava
8.	Danišková Michaela	Magistrát města Opavy, vedoucí odd. pomoci zdravotně postiženým občanům OSV
9.	Flanderková Eva	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých
10.	Havlíčková Pavlína	Krizové a kontaktní centrum „Pod slunečníkem“
11.	Illíková Marie	Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR
12.	Janýška Antonín	Marianum, p. o.
13.	Kravarová Anna	Svaz tělesně postižených v ČR
14.	Kubesová Eva	Charita Opava – Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené ve Vlašovičkách
15.	Kurowská Miroslava	ANIMA VIVA, o. s.
16.	Kurtinová Radka	Fokus – Opava, manažerka skupiny
17.	Lichá Lucie	Charita Opava – Radost sociálně terapeutická dílna

18.	Lichovníková Soňa	Sírius, p. o.
19.	Premusová Pavla	ANIMA VIVA, o. s.
20.	Schaffartzik Tomáš	Charita Opava – Chráněná technická dílna
21.	Slaninová Dagmar	Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje, detašované pracoviště Opava
22.	Slišová Dagmar	Charita Opava – Chráněná a podporovaná bydlení pro duševně nemocné
23.	Tat'oun Stanislav	Klub bechtěreviků
24.	Tichá Kateřina	Charita Opava – Chráněná dílna Vlašovičky
25.	Turečková Bohdana	Úřad práce v Opavě
26.	Vitásková Michaela	FOKUS Opava
27.	Vlčková Kamila	Magistrát města Opavy, vedoucí odd. sociálních služeb OSV

VYBRANÁ VSTUPNÍ DATA

Tabulka: Dávky pro občany těžce zdravotně postižené

	Počet příjemců dávek za rok 2009	z toho nezapomenuté děti	Neinvestiční výdaje v tis. Kč
Jednorázový peněžitý příspěvek podmíněný zdravotním stavem celkem	2051	119	28539
z toho			
příspěvek na zakoupení motorového vozidla	75	16	5304
příspěvek na celkovou opravu motorového vozidla			
příspěvek na zvláštní úpravu motorového vozidla	2	2	151
příspěvek na provoz motorového vozidla	1629	93	13152
příspěvek na úpravu bytu	34	2	1183
příspěvek na individuální dopravu	191	1	1238
příspěvek na opatření zvláštních pomůcek	120	5	7511
příspěvek nevidomým na opatření vodícího psa			
Opakující se peněžitě dávky podmíněné zdravotním stavem celkem	405		609
z toho			
příspěvek na úhradu za užívání bezbariérového bytu	271		419
příspěvek na úhradu za užívání garáže	100		68
příspěvek nevidomým občanům na krmivo pro vodícího psa	34		122

Zdroj: Výkaz o dávkách sociální péče pro občany ČR a zemí Evropské unie (2009) OSV MMO

Tabulka: držitelé průkazek TP, ZTP, ZTP/P celkový stav k 31. 12. 2009

Druh dávky (služby)	Počet občanů		z toho ve věku 1–18 let	
	k 31. 12. 2009			
Průkazy na výhody označené	I	TP	576	11
	II	ZTP	1654	18
	III	ZTP/TP	1352	41

Zdroj: Roční výkaz o sociálních službách a sociální péči (2009) OSV MMO

Tabulka: Příspěvek na péči – celkový počet vyřízených žádostí k 31. 12. 2009

Příspěvek na péči	muži		ženy		děti		celkem		
					dospělí	děti			
	1331	2203	126	83	3534	209			
Celkový počet vyřízených žádostí							3743		

Zdroj: odbor sociálních věcí, Magistrát města Opavy

Tabulka: Příspěvek na péči – stupně závislosti k 31. 12. 2009

Stupeň závislosti	muži		ženy		děti		celkem		
					dospělí	děti			
I.	314	587	19	9	901	28			
II.	389	670	23	14	1059	37			
III.	356	536	40	30	892	70			
IV.	272	410	44	30	682	74			
Celkem	1331	2203	126	83	3534	209			
Celkem dospělí i děti							3743		

Zdroj: odbor sociálních věcí, Magistrát města Opavy

Tabulka: Sociální služby poskytované na území SMO – oblast Péče o osoby se zdravotními problémy

Sociální služba:	Počet služeb celkem
sociální poradenství celkem	6
osobní asistence	2
pečovatelská služba	4
průvodcovské a předčitatelské služby	1
podpora samostatného bydlení	2
odlehčovací služby	1
centrum denních služeb	1
domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
chráněné bydlení	4
služby sociální péče celkem	17
služby následné péče	2
sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2
sociálně terapeutické dílny	1
sociální rehabilitace	4
služby sociální prevence celkem	9
CELKEM	32

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, stav k 15. 11. 2010

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY

- Pravidelná finanční podpora SMO
- Poskytování kvalitních služeb
- Dostupnost služeb (místo, čas,..)
- Velké zastoupení poskytovatelů
- Znalost poptávky a nabídky služeb z hlediska poskytovatelů
- Prezentace poskytovatelů soc. služeb na akcích
- Existující funkční systém KP

SLABÉ STRÁNKY

- Hodnocení žádostí na PS (vzájemně)
- Chybí domov se zvláštním režimem
- Malé zviditelnění problematiky lidí se zdravotním postižením
- Slabé zapojení uživatelů do KP (oslabena triáda)
- Nedostatečná kapacita pobytových služeb
- Nedostatek prostoru pro poskytování služeb, nedostatek zdrojů pro rozšíření služeb
- Nedostačující politická podpora (malý zájem politiků o KP)
- Neschopnost zdůvodnit potřebu sociálních služeb, argumentovat
- Chybí odlehčovací služby
- Nedostatečná kapacita osobní asistence
- Chybí denní stacionář

PŘÍLEŽITOSTI

- Vzdělávání (dovednosti, KP, ...)
- Hodnocení žádostí o dotace nezávislými odborníky
- Finance EU, vícezdrojové financování
- Výměna zkušeností, příklady dobré praxe – obecně
- Větší zapojení politiků (toulavý autobus,...)
- Informování veřejnosti
- Inspekce sociálních služeb

OHROŽENÍ

- Finanční nestabilita
- Změna legislativy
- Změna politické reprezentace
- Rozpad triády

CÍLE A OPATŘENÍ ZA OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O OSOBY SE ZDRAVOTNÍMI PROBLÉMY

Název cíle:	4.1. Podpora a rozvoj sociálního poradenství
Krátký popis cíle:	Poskytnout kompletní poradenství terénní či ambulantní formou lidem se zdravotním postižením.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	4.1.1. Odborné sociální poradenství

Název opatření:	4.1.1. Odborné sociální poradenství
Popis opatření:	Odborné sociální poradenství je na území statutárního města Opavy určeno zejména těm zdravotně postiženým, kteří v důsledku svého zdravotního stavu nejsou schopni bez pomoci vyřešit situaci ve svém životě. Poradenství je poskytováno ambulantně – osoba se zdravotním postižením dochází, je doprovázena nebo je dopravována do zařízení, které tyto sociální služby poskytuje. Poradenství je poskytováno i terénní formou – poskytováno osobám v jejich přirozeném sociálním prostředí.

	Součástí odborného poradenství je také půjčovna kompenzačních pomůcek. Jsou poskytovány osobní, telefonické a písemné intervence, a to i prostřednictvím internetu, informace a osobní konzultace při řešení nových, tíživých a komplikovaných situací v otázkách pracovněprávní problematiky, sociální oblasti apod. Cílem opatření je nabízet kvalitní sociální poradenství spočívající v poskytnutí podstatných informací, rad a podpory, které se týkají obtížné životní situace osoby s cílové skupiny, pečující osoby a osoby blízké.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – podpora integrace osob s různým typem zdravotního postižení do běžné společnosti, posílení jejich seberealizace; – posilování jejich vědomostí, dovedností, osobnostního růstu a schopností pro lepší orientaci ve své životní situaci; – podpora při vyhledávání reálných pracovních příležitostí, zvyšování možností při uplatňování na trhu práce; – přispívá k prevenci sociálního vyloučení; – možnost zapůjčení kompenzační pomůcky pro otestování správnosti volby výběru včetně podpory zvládnutí práce s náročnými kompenzačními pomůckami a podpory jejich efektivního využívání.
Díličí aktivity a předpokládané termíny realizace:	<ul style="list-style-type: none"> – zajištění větší informovanosti o nabídce poradenských služeb a možnostech konkrétní pomoci tak, aby je mohl využít každý, kdo je potřebuje – v rámci městského zpravodaje, webových stránek SMO, brožur a letáků; – udržení současné nabídky poradenských služeb pro osoby se zdravotním postižením – specificky pro jednotlivé druhy zdravotního postižení; – navýšení pracovníků a rozšíření provozní doby; – rozšíření nabídky půjčoven kompenzačních pomůcek; – zajištění vhodných prostor pro poskytování odborného sociálního poradenství (2012–2013).
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služeb: 2.170.000,- Kč/rok Rozvoj služby: 240.000,- Kč/rok Pořízení kompenzačních pomůcek: 220.000,- Kč
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, EU fondy, ÚP, Ústředí SONS ČR, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Centrum pro zdravotně postižené MSK, o. s., Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ANIMA VIVA, o. s., KAFIRA, o. s., Krizové a kontaktní centrum „Pod slunečníkem“ a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 1040/rok Počet akcí (semináře, besedy, atd.): 20/rok Počet pracovníků: navýšení o 1,5 úvazku

Název cíle:	4.2. Podpora a rozvoj služeb sociální péče
Krátký popis cíle:	Udržet současný rozsah a podporovat rozvoj služeb sociální péče.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	4.2.1. Rozvoj osobní asistence 4.2.2. Podpora samostatného bydlení 4.2.3. Odlehčovací služby 4.2.4. Domovy pro osoby se zdravotním postižením - transformace 4.2.5. Chráněné bydlení

Název opatření:	4.2.1. Rozvoj osobní asistence
Popis opatření:	Osobní asistence je služba sociální péče poskytovaná v přirozeném sociálním prostředí a při činnostech, které osoba potřebuje. Služba je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – posílení nezávislosti a soběstačnosti osob se zdravotním postižením; – rozvoj služeb (od 1. 1. 2010 do 30. 10. 2010 – 18 neuspokojených zájemců); – posílení jejich vlastních schopností a dovedností, zvýšení sebevědomí; – umožnění a usnadnění jejich samostatného života a zlepšení kvality života; – zvýšení dostupnosti a kapacity služby tak, aby zájemcům mohla být zřízena bezprostředně po vzniku obtížné životní situace (úraz, nemoc, apod.); – podpora uživatelů služby při zapojení do společenských, zájmových, vzdělávacích i pracovních aktivit; – odlehčení pro pečující rodinné příslušníky.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – rozšířit službu osobní asistence poskytovanou v domácnostech tak, aby se minimalizoval počet osob potřebujících ústavní péči; – zvýšit informovanost a propracovat systém informovanosti (Hláška, webové stránky komunitního plánování a další); – zajištění individuální bezbariérové dopravy pro klienty; – navýšit počet osobních asistentů z 8 (přepočtené roční úvazky 6,0) na 12 (přepočtené roční úvazky 12,0).
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služby: 1.400.000,- Kč/rok Rozvoj služby: 1.400.000,- Kč/rok Další náklady zahrnuté v opatření 2.3.3.
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, EU fondy, nadace, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Centrum pro zdravotně postižené MSK, o. s. a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 50/rok, z toho 25 rozvoj Počet hodin: 20 000, z toho 10 000 rozvoj Počet pracovníků: navýšení o 6 úvazků

Název opatření:	4.2.2. Podpora samostatného bydlení
Popis opatření:	Podpora samostatného bydlení je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Cílem je zlepšit kvalitu života uživatelů a není-li to možné, tak alespoň stabilizovat jejich situaci a zabránit jejímu zhoršování řešením nepříznivé životní situace. V rámci této služby se uživatelé učí zvládat či zdokonalovat ve veškerých dovednostech potřebných k zajištění chodu domácnosti, praktický nácvik domácích prací, hospodaření s penězi, podpora při nakupování, péče o vlastní domov a vlastní osobu, cestování běžnými dopravními prostředky a podpora při komunikaci s okolím (doprovod k lékaři, do institucí apod.).
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – udržení osoby se zdravotním postižením či duševním onemocněním v jeho přirozeném prostředí, mimo ústavní zařízení; – vedení a motivování uživatelů k maximální samostatnosti, rozhodování o věcech, které se jich týkají.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – zmapovat potřebu pro podporu samostatného bydlení; – navýšení počtu terénních pracovníků o 2; – propagace této služby.

Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služby: 520.000,- Kč/rok Rozvoj služby: 270.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, fondy EU, příjmy od klientů, sponzorské dary, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	FOKUS – Opava, Marianum, p. o. a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 11/rok, z toho 4 nových

Název opatření:	4.2.3. Odlehčovací služby
Popis opatření:	Cílem je zřídit pobytovou odlehčovací službu pro osoby se zdravotním postižením, zejména s těžkým tělesným a kombinovaným postižením. Potřebnost této služby byla zjištěna dotazníkovým šetřením.
Předpokládané dopady opatření:	– snížení zátěže, odlehčení rodinám a osobám pečujícím o své blízké, v případě vlastní hospitalizace či potřeby oddechu od poskytování péče.
Díličí aktivity:	– vyhledat vhodné prostory; – vyhledat investiční zdroje.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Investice: dle projektové dokumentace. Náklady na lůžko: 340.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Nový poskytovatel není znám
Charakter opatření:	Vznik nové služby
Předpokládané výstupy:	Dle dalších jednání a skutečné potřeby této služby

Název opatření:	4.2.4. Domovy pro osoby se zdravotním postižením - transformace
Popis opatření:	<p>V Opavě působí 2 pobytové zařízení ústavního typu: pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením do 26 let a pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením nad 18. V současné době prochází obě zařízení transformací, aby naplnila kritéria kvality daná Standardy sociálních služeb. Zařízení Marianum již prochází částečnou transformací, proběhla registrace druhu služby domov pro osoby se zdravotním postižením a chráněné bydlení, probíhají další kroky transformace. Domov pro osoby se zdravotním postižením Opava, Rooseveltova 47 s kapacitou 151 uživatelů bude transformován a vznikne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. DOZP Opava, Čajkovského ul. s kapacitou 11 uživatelů 2. Chráněné bydlení Čajkovského ul. s kapacitou 4 uživatelů 3. Chráněné bydlení Velké Hoštice s kapacitou 12 uživatelů 4. Další tři DOZP (Denisovo náměstí), každý s kapacitou min. 15 uživatelů 5. DOZP Štěpánkovice s kapacitou 15 uživatelů 6. Další CHB v Opavě na Krnovské ulici s kapacitou 6 uživatelů 7. DOZP Kylešovice s kapacitou 16 uživatelů <p>V DOZP na Rooseveltově ul. v Opavě bude zvýšena kvalita ubytování zejména se zřetelem na snížení počtu osob v jednom pokoji. Realizace popsaných kroků se předpokládá v období let 2010–2013, investice nezatřítí regionální rozpočet, primárně jsou nově budované kapacity určeny pro stávající obyvatele Mariana, p. o., do budoucnosti budou nově vybudované kapacity sloužit především občanům Opavska. Zařízení Síríus, příspěvková organizace připravuje rekonstrukci na domov komunitního typu pro osoby se zdravotním postižením ve věku od 3 do 26 let. (Domov pro děti a mládež s mentálním, kombinovaným a zdravotním postižením.)</p>

Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zajistit takovou úroveň služeb, aby se vyrovnala kvalitě života osob stejného věku; – pokračovat v podpoře návaznosti na běžné služby a sociální služby v souvislosti inkluzí uživatelů; – co nejvíce se vzdálit od institucionalizmu a přiblížit se přirozenému prostředí.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – rekonstrukce objektu na domov pro osoby se zdravotním postižením, Síríus, Opava pro 22 klientů. Zahájení duben 2011, ukončení srpen 2012; – Síríus novostavba – region Opavska, Chráněné bydlení/Domov pro osoby se zdravotním postižením, celková kapacita 20 míst – termín blíže nespecifikován; – Marianum, p. o. – Chráněné bydlení pro 15 klientů, Domov pro osoby se zdravotním postižením pro 12 klientů (Čajkovského ul.); – Marianum, p. o. – Domov pro osoby se zdravotním postižením pro 30 klientů (Denisovo náměstí, Štěpánkovice); – Marianum, p. o. – Chráněné bydlení pro 6 klientů, Domov pro osoby se zdravotním postižením pro 16 klientů (Krnovská ul., Kylešovice); – Marianum, p. o. – Chráněné bydlení/Domov pro osoby se zdravotním postižením, celková kapacita: 67 klientů (region Opavsko, nespecifikováno); – rozvoj návazných služeb pro klienty (sociální rehabilitace, sociálně terapeutické dílny).
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Investice: 229.000.000,- Kč Provoz: 66.000.000,- Kč/rok (DOZP)
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, Fondy EU, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Síríus, p. o., Marianum, p. o. a další
Charakter opatření:	Investiční, rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů DOZP: 93 Počet klientů CHB: 22 Počet klientů DOZP/CHB: 67

Název opatření:	4.2.5. Chráněné bydlení
Popis opatření:	<p>Chráněné bydlení je pobytová služba sociální péče poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.</p> <p>Chráněné bydlení umožňuje lidem se zdravotním postižením zůstat v běžném prostředí a v tomto prostředí jsou jim poskytovány sociální služby. Chráněné bydlení bývá většinou v běžných zástavbách a dochází tak k přirozené integraci osob se zdravotním postižením do většinové společnosti. Je potřeba pro klienty zajistit návaznost služeb spojených s bydlením. Nabídnutí služby chráněného bydlení od komunitního po tréninkové vede k tomu, že většina klientů je po čase schopna se plně začlenit do běžného života. Potřebné je vytvoření několika typů chráněného bydlení jako mezistupně mezi různými institucemi (např. Psychiatrická léčebna) a běžným životem – a to komunitní typ bydlení s větší mírou individuální podpory (nepřetržitá služba nebo alespoň celodenní služba + pohotovost v noci), dále chráněné bydlení tréninkového typu na dobu určitou, které je v současné době ve městě Opava pro 10 osob. V obou případech se v současné době naráží na akutní nedostatek levných bytů na Opavsku.</p> <p>Celosvětový trend nutí k restrukturalizaci psychiatrické péče ve smyslu omezení počtu lůžek pouze pro akutní pacienty a rozšíření potřeby komunitních typů služeb (různých stupňů chráněného bydlení s individuální podporou). V nejbližší době dojde k redukci lůžek v ústavních zařízeních a tito lidé, pokud nemají skončit jako bezdomovci nebo oběti trestných činů, potřebují přejít do přirozených podmínek přes chráněné bydlení.</p>

Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – umožnění lidem se zdravotním postižením žít plnohodnotným životem; – pomocí návčků dovedností, individuální podpory a poradenství se začlenit zpět do běžné společnosti; – prevence bezdomovectví a sociálně patologických jevů; – možnost ubytování starších osob se zrakovým postižením, komplikované také postižením pohybového aparátu.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – rekonstrukce – úpravy bytů – bezbariérovost, zejména koupelen, výměna střešních oken, rekonstrukce výtahu; – udržení stávajících kapacit chráněného bydlení; – vytvoření komunitního typu chráněného bydlení (5–10 bytů); – přizvat ke komunitnímu plánování i zástupce z psychiatrické léčebny, podnikatele – vlastníky bytů a zástupce z řad uživatelů, vyvolat jednání např. o možnosti poskytování služeb CHB přímo v areálu PL, o smlouvách s vlastníky nemovitostí o poskytnutí bytů apod.).
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služeb: 7.075.000,- Kč/rok Rozvoj služby: 800.000,- Kč/rok Investice: 1.250.000,- Kč (nejsou zahrnuté úpravy bytů)
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, EU fondy, ÚP, příjmy od klientů, sponzorské dary, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Charita Opava, o. s. Integra Opava a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Kapacita: 73 lůžek, z toho 10 nových Počet bytů: 48, z toho 10 nových

Název cíle:	4.3. Podpora a rozvoj služeb sociální prevence
Krátký popis cíle:	Udržet stávající rozsah služeb, podpora rozvoje služeb sociální prevence.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	4.3.1. Služby následné péče 4.3.2. Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a svépomocné aktivity 4.3.3. Sociálně terapeutické dílny 4.3.4. Sociální rehabilitace

Název opatření:	4.3.1. Služby následné péče
Popis opatření:	Služby následné péče jsou ambulantní nebo pobytové služby sociální prevence. Jsou poskytovány osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly ústavní léčbu ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, či osobám, které abstingují. Cílem služby je podpora integrace – začlenění uživatelů do běžného života společnosti, podpora nezávislosti – získání, obnovení či posílení samostatnosti klienta, podpora klienta během jeho kontaktu s vnějším světem. Služba následné péče je založena na individuální podpoře uživatele v jeho přirozeném prostředí, využívá v co největší míře přirozených zdrojů a schopností uživatele.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – omezení společenské izolovanosti osob se zdravotním postižením; – vyrovnávání příležitostí – odstraňování znevýhodnění plynoucí z tíživé sociální situace;

Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – lepší využití volného času uživatelů; – umožnění člověku se zdravotním postižením žít v běžném životě s minimální mírou individuální podpory; – zajištěním základních potřeb (finance, bydlení, poradenství a podpora v případě náročných a stresových situací); – prevence bezdomovectví – tato cílová skupina většinou není schopna své problémy s financemi a bydlením řešit sama.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služby: 1.550.000,- Kč/rok Rozvoj služby: 800.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, EU fondy, příjmy od klientů, sponzorské dary, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Charita Opava, FOKUS – Opava a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 43/rok

Název opatření:	4.3.2. Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a svépomocné aktivity
Popis opatření:	Jedná se o ambulantní, případně terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením, ohroženým sociálním vyloučením. V rámci sociálně aktivizačních služeb pro danou cílovou skupinu občané se zrakovým postižením, včetně nevidomých. Cílem je sociálně aktivizovat občany se zdravotním postižením pravidelnými zájmovými, volnočasovými a vzdělávacími aktivitami, nabídnout jim kvalitní využití volného času. Do svépomocných aktivit zahrnujeme činnost organizací (svazů) zabývajících se péčí a poskytováním služeb pro zdravotně postižené občany.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – pomoc při překonávání svého handicapu a začleňování do kolektivu a společenského života; – vyrovnávání příležitostí osob se zdravotním postižením; – rozšiřování dovedností a znalostí, které pomáhají v pracovním začlenění, včetně obnovení či získání návyků potřebných pro udržení pracovního místa, podpora zaměstnanosti; – aktivizace a prevence před sociálním vyloučením prostřednictvím nabídky volnočasových a zájmových aktivit; – snížení sociální izolace lidí, kteří nemají pracovní ani vzdělávací uplatnění; – zlepšení rozvoje dovedností a schopností, získání sebevědomí, vyšší míra samostatnosti.

Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – kurzy obsluhy náročných kompenzačních pomůcek; – sociálně terapeutické činnosti – činnosti podporující obnovu a získání sociálních dovedností; – vzdělávací aktivity v oblasti práce s PC vedoucí k uplatnění na trhu práce; – podpora uplatňování práva na práci – dlouhodobá individuální i skupinová práce s cílovou skupinou s charakterem motivačně vzdělávacím vzdělávací aktivity v oblasti jazykového vzdělávání (kurzy anglického jazyka, atd.); – volnočasové a zájmové aktivity (např. návštěva divadel a koncertů, relaxační aktivity, besedy, přednášky a exkurze, klubová setkání, komentované kino); – edukačně rehabilitační pobyty.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služby: 800.000,- Kč/rok Pořízení kompenzační pomůcky: 100.000,- Kč Činnost svazů: 1.700.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, EU fondy, nadace, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	KAFIRA, o. s., Sdružení zdravotně postižených v ČR, Svaz tělesně postižených v ČR, Svaz postižených civilizačními chorobami a další
Charakter opatření:	Udržení stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 40/rok Počet intervencí: 1100/rok Počet členů svazu: 1020

Název opatření:	4.3.3. Sociálně terapeutické dílny
Popis opatření:	Služba poskytuje ambulantní služby osobám se sníženou soběstačností, které z důvodu mentálního postižení či duševního onemocnění nemohou najít uplatnění na chráněném a ani otevřeném trhu práce.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – poskytování aktivit přispívajících k sociálnímu začlenění osob do běžného života i k prevenci sociálního vyloučení; – dlouhodobá a pravidelná podpora při zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie; – udržení a posílení návaznosti služeb pracovní rehabilitace formou podporovaného nebo chráněného zaměstnávání občanů se zdravotním znevýhodněním.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšit informovanost o možnostech sociálně pracovní terapie pro mentálně postižené a duševně nemocné osoby; – změnit prostory sociálně terapeutických dílen z důvodu zajištění bezbariérového přístupu a možnosti rozšíření kapacity (spolupráce s projektem Mravenček – vznik nového stacionáře, viz opatření 2.3.1.).
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služeb: 2.600.000,- Kč/rok Investice: dle projektové dokumentace zpracované SMO
Předpokládané finanční zdroje:	EU fondy, MPSV, MSK, SMO, sponzorské dary, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Charita Opava, SMO a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: minimálně 18/den Počet klientodů: 4320/rok

Název opatření:	4.3.4. Sociální rehabilitace
Popis opatření:	Sociální rehabilitace je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů, kompetencí. V Opavě je tato služba poskytována zejména osobám s duševním onemocněním, zrakovým, mentálním a zdravotním postižením. Zaměřuje se zejména na dlouhodobé, pravidelné a systematické učení, popř. znovuoobnovování, procvičování a udržení pracovních a sociálních návyků a dovedností. Dalším cílem je nenásilnou formou posílit klientovu sebedůvěru, zlepšit soustředěnost a pozornost, rozvinout myšlenkové a paměťové schopnosti, rozvinout jemnou i hrubou motoriku, zvýšit schopnost učení, podpořit rozvoj estetického vnímání, umožnit navázat sociální kontakty.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – podpora sociálního začlenění, samostatného a nezávislého života klientů; – udržení uživatele v jeho přirozeném prostředí, udržení a rozvoj jeho sociálních a pracovních dovedností; – udržení a zlepšení kvality života; – prevence návratu projevů nemoci.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšit informovanost a motivaci lidí o možnostech sociální rehabilitace; – rozšíření personálního obsazení pracovníků přímé péče (2011); – poskytnutí služby žadatelům o službu vedených v evidenci zájemců (souvisí s: viz 2.).
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služeb: 6.310.000,- Kč/rok Rozvoj služby: 1.300.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, EU fondy, nadace, sponzorské dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	ANIMA VIVA, o. s., FOKUS – Opava, Charita Opava, KAFIRA, o. s. a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 183/rok Počet kontaktů: 14512/rok Počet intervencí: 12500/rok Počet nových pracovníků: 1

Název cíle:	4.4. Podpora uplatnění osob se zdravotním postižením na trhu práce
Krátký popis cíle:	Podpora a integrace osob se zdravotním postižením na trhu práce.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	4.4.1. Podpora chráněného zaměstnávání 4.4.2. Pracovní rehabilitace 4.4.3. Podpora začleňování osob se zdravotním postižením na trhu práce

Název opatření:	4.4.1. Podpora chráněného zaměstnávání
Popis opatření:	Chráněné dílny umožňují zaměstnání občanům Opavy a okolí, kteří mají zdravotní postižení či duševní onemocnění a ztíženou nebo minimální možnost získat zaměstnání na otevřeném trhu práce. Řádné zaměstnání na pracovní smlouvu zde získávají občané s duševním onemocněním, tělesným a smyslovým znevýhodněním a jejich kombinacemi, kteří potřebují k výkonu práce průběžný výcvik a instruktaž,

	<p>včetně trpělivé psychické podpory, pracovní asistence. Chráněné dílny jsou zřízeny v souladu se zákonem o zaměstnanosti, vznikly se souhlasem ÚP Opava a zaměstnávají v přepočteném stavu více než 60% osob se zdravotním postižením. Nabídka práce zahrnuje práci v keramické, šicí, kompletační či tkací dílně a také práci v dílně na využití odpadů, dále se jedná o výrobu dekoračních a prezentačních předmětů, rybářských potřeb apod.</p> <p>Cílem je podpora a integrace osob se zdravotním postižením, duševně nemocných osob, vytvořením a udržením chráněných míst, která jsou přizpůsobena individuálním potřebám těchto osob. Pracovní doba i výkon jsou přizpůsobeny jejich pracovním možnostem.</p> <p>Většinu zaměstnanců se nepodaří zařadit do práce mimo chráněné podmínky, i přesto má začlenění v chráněné dílně, pozitivní efekt v podobě snížení sociální izolace, zlepšeného sebehodnocení a vyšší pravděpodobnosti úspěšného pokusu v budoucnu.</p>
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – udržení smysluplného zaměstnání pro cca 80 osob zdravotně postižených či duševně nemocných; – udržení pracovních návyků, zapojení do pracovního a společenského života; – podpora sociálního začlenění cílové skupiny; – podpora destigmatizace cílové skupiny; – vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním znevýhodněním.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – pokračovat a prohlubovat spolupráci s ÚP a SMO v souladu se strategickými dokumenty MSK v rámci plnění cílů a opatření při vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením; – podpora vytváření nových chráněných pracovních míst; – zajištění dostatečného množství práce nabídkou služeb a výrobků chráněných dílen; – udržení stávajících pracovních míst; – vyhledávání prostorů pro novou dílnu, zřízení, zajištění vybavení.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služeb: 19.500.000,- Kč/rok Rozvoj služby: 5.000.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MSK, SMO, EU fondy, úřady práce, nadace, sponzorské dary, příjmy z vlastní činnosti a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Charita Opava, FOKUS – Opava, ANIMA VIVA, o. s. a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávajících chráněných dílen Vznik nové chráněné dílny
Předpokládané výstupy:	Počet pracovních míst: 120 pro OZP/rok, z toho 10 nových

Název opatření:	4.4.2. Pracovní rehabilitace
Popis opatření:	<p>Umožnit uživatelům služby zapojit se do pracovní rehabilitace (§ 69, část třetí, zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti), navazující na aktivity služby sociální rehabilitace, cíleně zaměřenou na získání a udržení vhodného zaměstnání s ohledem na specifika cílové skupiny uživatelů.</p> <p>Pokračovat ve stávající spolupráci s ÚP v rámci poradenského programu, tzn. umožňovat uživatelům služby teoretickou a praktickou přípravu pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost.</p>
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zlepšení možností uživatelů služby získat a udržet vhodné zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost; – podpora sociálního začlenění cílové skupiny; – podpora destigmatizace cílové skupiny nejen na trhu práce; – prohloubení spolupráce a rozšíření zkušeností s úřady práce v rámci poskytování pracovní rehabilitace osobám s duševním onemocněním.

Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – pokračovat ve spolupráci s úřady práce; – zajistit zvýšení informovanosti a osvěty potencionálních spolupracujících organizací; – navázat aktivní spolupráci s vybranými organizacemi v rámci zajištění pracovní rehabilitace pro cílovou skupinu osob s duševním onemocněním; – umožnit uživatelům přípravu k práci ve spolupracujících organizacích.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení: 400.000,- Kč/rok Rozvoj: 300.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	ÚP, MPSV, MSK, SMO, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	ANIMA VIVA, o. s., FOKUS – Opava a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající aktivity
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 9/rok, z toho 4 nových Počet zapojených organizací: 2/rok

Název opatření:	4.4.3. Podpora začleňování osob se zdravotním postižením na trhu práce
Popis opatření:	Individuální nebo skupinová dlouhodobá práce s cílovou skupinou – osoby se zdravotním postižením či duševním onemocněním, zaměřená na podporu motivace, připravenosti na vstup na trh práce (chráněný i otevřený), podporu udržení získané práce, obnovení a získání pracovních návyků. Je zaměřena na oslovování zaměstnavatelů a jednání s nimi a na spolupráci s úřady práce s cílem změny postojů a informovanosti na straně zaměstnavatelů při zaměstnávání cílové skupiny. Záměrem opatření je také pokračovat v aktivním vyhledávání vhodného zaměstnání pro cílovou skupinu.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zlepšení možností uživatelů získat a udržet vhodné zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost; – podpora sociálního začlenění cílové skupiny; – podpora uplatnění osob se zdravotním postižením na chráněném nebo otevřeném trhu práce; – prohloubení spolupráce a rozšíření zkušeností s úřady práce; – naplňování cílů a opatření MS krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením; – podpora změny postojů zaměstnavatelů k zaměstnávání cílové skupiny; – zvýšení zaměstnanosti cílové skupiny; – zvýšení životní úrovně a sebevědomí cílové skupiny.
Díličí aktivity:	– pokračovat a prohlubovat spolupráci s ÚP v souladu se strategickými dokumenty MSK v rámci plnění cílů a opatření při vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služby: 340.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	ÚP, MPSV, MSK, SMO, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	ANIMA VIVA, o. s., KAFIRA, o. s. a další
Charakter opatření:	Udržení stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 25/rok

5/ OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O NÁRODNOSTNÍ MENŠINY

Obsah:

- Popis cílové skupiny péče o národnostní menšiny
- Přehled účastníků na jednáních pracovní skupiny, kteří se podíleli na zpracování komunitního plánu
- Vybraná vstupní data
- SWOT analýza
- Cíle a opatření za oblast sociálních a souvisejících služeb pro cílovou skupinu: Péče o národnostní menšiny:

- 5.1. Cíl Rozvoj a podpora terénní práce a bezplatného právního a sociálního poradenství
- 5.2. Cíl Podpora uplatnitelnosti na trhu práce
- 5.3. Cíl Vzdělávání
- 5.4. Cíl Podpora bydlení

POPIS CÍLOVÉ SKUPINY PÉČE O NÁRODNOSTNÍ MENŠINY

Tuto cílovou skupinu představují příslušníci národnostních menšin, kteří jsou:

- sociálně vyloučení – zejména v přístupu ke vhodnému bydlení a ke vzdělání,
- dlouhodobě nezaměstnaní,
- jejich děti a mládež, které jsou ohroženy sociálně patologickými jevy, rodiny s dětmi předškolního věku.

PŘEHLED ÚČASTNÍKŮ NA JEDNÁNÍCH PRACOVNÍ SKUPINY, KTEŘÍ SE PODÍLELI NA ZPRACOVÁNÍ KOMUNITNÍHO PLÁNU

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Baar Martin	Inspektorát cizinecké policie Opava
2.	Bezecná Vlasta	DŽIVIPEN
3.	Borovská Jana	Magistrát města Opavy, terénní pracovník
4.	Klíčová Vladimíra	Fond ohrožených dětí
5.	Klimundová Jana	Fond ohrožených dětí
6.	Lévay Julius	DŽIVIPEN
7.	Lévay Marek	DŽIVIPEN
8.	Lévay Martin	Magistrát města Opavy, terénní pracovník
9.	Menšík Libor	Úřad práce v Opavě
10.	Menšíková Regina	OPEN HOUSE, manažerka skupiny do 30. 6. 2010
11.	Neugebauer Richard	SDV Opava
12.	Orlíková Alena	ZŠ Dvořákovy sady, Opava
13.	Peterková Alena	ELIM Opava
14.	Sobková Hana	EUROTOPIA Opava, o. p. s., manažerka skupiny od 1. 7. 2010
15.	Surovka Tomáš	Armáda spásy
16.	Štenclová Pavla	Magistrát města Opavy, vedoucí odd. sociálně-právní ochrany dětí
17.	Tichá Hana	Centrum podpory inkluzivního vzdělávání Opava

VYBRANÁ VSTUPNÍ DATA

Tabulka: Sociální služby poskytované na území SMO – oblast Péče o národnostní menšiny

Sociální služba:	Počet služeb celkem
sociální poradenství celkem	3
azylové domy	2
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
noclehárny	2
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3
terénní programy	2
služby sociální prevence celkem	11
CELKEM	14

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, stav k 15. 11. 2010

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY

- Sít' sociálních a návazných služeb pro cílovou skupinu
- Motivace, zájem členů PS
- Sdílení společného problému, spolupráce členů v rámci PS
- „Odbornost“ členů v rámci PS
- Politická podpora procesu KP

SLABÉ STRÁNKY

- Nevyhovující způsob rozhodování o financích v KPSS
- Obtížný vstup nových služeb do systému
- Malá kapacita terénních služeb
- Zapojení uživatelů
- Fluktuace pracovníků u poskytovatelů služeb
- Rozvoj dluhového poradenství

PŘÍLEŽITOSTI

- Rozvoj vzdělávání (interkulturní vzdělávání, příprava k čerpání financí z různých zdrojů, apod.)
- Čerpání z fondů EU, dalších zdrojů
- Systém změny stávajících pravidel financování v KPSS
- Rozvoj spolupráce s odborníky (univerzita a jiné instituce)
- Aktivity v rámci KPSS pro práci s veřejností
- Zvýšit zapojení KP do strategického plánování

OHROŽENÍ

- Postoje veřejnosti, celospolečenské klima
- Změna způsobu financování služeb (EU, MPSV, kraj, ...)
- Změna politické reprezentace
- Zpomalení, zastavení procesu KPSS

CÍLE A OPATŘENÍ ZA OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O NÁRODNOSTNÍ MENŠINY

Název cíle:	5.1. Rozvoj a podpora terénní práce a bezplatného právního a sociálního poradenství
Krátký popis cíle:	Cílem je prostřednictvím terénní práce a bezplatného právního a sociálního poradenství pomoci zejména romským občanům, ohroženým sociálním vyloučením vymanit se z pasti chudoby, diskriminace a závislosti na druhých, podpořit je účinně a komplexně v řešení jejich sociálních problémů. Cílem je dále pomoci jim v rozvoji a obnově tradičních romských hodnot, jako je nezávislost, svobodomyslnost, čestnost, úcta ke stáří a solidarita mezi Romy bez ohledu na jejich postavení.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	5.1.1. Rozvoj terénních programů 5.1.2. Bezplatné právní a sociální poradenství

Název opatření:	5.1.1. Rozvoj terénních programů
Popis opatření:	Opatření se zaměřuje na oslovování klientů v jejich přirozeném prostředí, na zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, zejména v oblasti sociální, státní podpory, zdravotního pojištění, orientace v českém zákonodárství, zprostředkování kontaktů s veřejnou a státní správou. Terénní programy budou probíhat ve spolupráci s poskytovateli služeb a dalšími subjekty, zejména ve vyloučených a ohrožených lokalitách v Opavě.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení důvěry vůči poskytovatelům sociálních služeb; – zvýšení informovanosti uživatelů o rizicích spojených se způsobem jejich života, eliminace rizik; – zvýšení kompetencí a zlepšení psychosociálních dovedností klientů; – aktivní trávení volného času; – získání a zmapování informací o cílové skupině; – snížení zadluženosti, zvýšení zaměstnanosti a vzdělanosti cílové skupiny; – posílení vzájemné solidarity mezi romskými občany z vyloučených či ohrožených lokalit.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – terénní program pro řešení lichvy, drogové závislosti, pro řešení bydlení, pro zvyšování kvalifikace – hledání zaměstnání, pro řešení docházky dětí do školy, terénní program pro děti a mládež ohrožené rizikovým chováním; – podpora a motivace ke vzdělávání uživatelů služeb, k práci a pracovním povinnostem; – motivace uživatelů služeb k pozitivní změně; – terénní program pro řešení drogové závislosti; – zážitkové programy a besedy na školách a učilištích;
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Provoz služeb: 4.076.000,- Kč/rok Další náklady zahrnuté v opatřeních 2.2.3. a 3.1.1.
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, MŠMT, SMO, EU fondy, Úřad vlády ČR, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	DŽIVIPEN, OPEN HOUSE, SMO a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 1140/rok

Název opatření:	5.1.2. Bezplatné právní a sociální poradenství
Popis opatření:	Opatření počítá s vytvořením systému komplexního bezplatného právního a sociálního poradenství, na tento systém bude navazovat poradenství formou terénní sociální práce. Poradenství bude zaměřeno zejména na oblasti finanční gramotnosti, ne/zaměstnanosti, bydlení a vzdělávání.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – komplexní řešení sociálních problémů; – prevence sociálního vyloučení obyvatel; – zvýšení sociálního a právního povědomí; – zvýšení finanční gramotnosti.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – poskytování odborného sociálního a bezplatného právního poradenství v poradně a formou terénní sociální práce v uvedených lokalitách zaměřeného na dluhovou problematiku, půjčky a exekuce, nezaměstnanost, bydlení, vzdělávání, zdravotně-sociální oblast apod.; – podpora finanční gramotnosti obyvatel a pomoc s hospodařením domácnosti, semináře k finanční gramotnosti (vysvětlování nebezpečnosti půjček s vysokým úrokem, plány hospodaření, vedení obyvatel k placení závazků, jednání s věřiteli...); – nácvik jednání v problémových situacích (jednání na úřadech, s různými organizacemi a institucemi, jednání se školou a školskými zařízeními); – podpora obyvatel, kteří mohou být z různých důvodů diskriminováni při prosazování svých práv v oblasti zaměstnanosti, přístupu ke službám, ochrany svých osobních údajů, ochrany před diskriminací při výkonu státní správy a v oblasti vzdělávání; zprostředkování kontaktu a podání na lidskoprávní orgány.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	60.000,- Kč/rok Další náklady zahrnuté v opatření 2.2.2.
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, SMO, EU fondy, nadace a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	EUROTOPIA Opava, o. p. s., DŽIVIPEN a další
Charakter opatření:	Udržení stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 60/rok Počet seminářů: 3–4 Počet absolventů seminářů: 50

Název cíle:	5.2. Podpora uplatnitelnosti na trhu práce
Krátký popis cíle:	Cílem je pomoci uživatelům zlepšit jejich uplatnitelnost na trhu práce, zlepšit jejich pracovní dovednosti a návyky.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	5.2.1. Podpora zvyšování kvalifikace, posilování pracovních kompetencí pro trh práce

Název opatření:	5.2.1. Podpora zvyšování kvalifikace, posilování pracovních kompetencí pro trh práce
Popis opatření:	Opatření směřuje k realizaci programů na zlepšení uplatnění obyvatel lokalit na trhu práce, které budou zaměřeny na vzdělávání a obnovení nebo získání dovedností klientů v oblasti nalezení a udržení si zaměstnání. Cílovou skupinou jsou jak dospělí Romové, tak mladí Romové nad 15 let, kterým se nedaří integrovat na trh práce.

Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – posílení pracovních návyků, schopností, dovedností a soběstačnosti; – zvýšení kvalifikace a zaměstnanosti; – zvýšení možnosti si udržet zaměstnání.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – podpora při vyhledávání zaměstnání (pomoc s vyplňováním formulářů, psaním životopisu atd.), doprovázení při jednání na ÚP, se zaměstnavateli a podpora při vyhledávání rekvalifikačních kurzů a programů podporovaného zaměstnávání; – motivační program pro nezaměstnané Romy a program na získání a udržení si zaměstnání (jeden pro mladé Romy od 15 do 21 let a druhý pro dospělé Romy od 21 let); – podpora dobrovolnické práce v NNO, podpora zaměstnávání Romů v oblasti sociálních služeb v NNO; – zřízení dvou pozic terénních pracovníků, kteří budou spolupracovat s Policií ČR v rámci programu „Pomocná ruka“ (jako prostředník s policií a romskou minoritou, pomoc obětem trestných činů a prevence kriminality ve vyloučených lokalitách).
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	620.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	EU fondy, MPSV, ÚP, SMO a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	DŽIVIPEN, EUROTOPIA Opava, o. p. s. a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 200/rok Počet nových pracovních míst: 2 („Pomocná ruka“)

Název cíle:	5.3. Vzdělávání
Krátký popis cíle:	Cílem je podpořit rodiny, které čelí obtížím v komunikaci se školou, mají potíže v oblasti vzdělávání svých dětí, jejichž děti jsou vyloučeny z hlavního vzdělávacího proudu, dále rodiny s dětmi ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, v oblasti vzdělávání dětí.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	5.3.1. Předškolní příprava 5.3.2. Podpora zařazování romských dětí do základních škol se standardní výukou a jejich udržení v těchto školách 5.3.3. Podpora dalšího vzdělávání 5.3.4. Podpora mimoškolních aktivit (volnočasové aktivity) 5.3.5. Podpora činnosti Slezského německého svazu v Opavě

Název opatření:	5.3.1. Předškolní příprava
Popis opatření:	Opatření je zaměřeno na předškolní přípravu dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a spolupráci s jejich rodinami.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – příprava vstupu dětí na standardní ZŠ; – zvýšení počtu romských dětí v hlavním vzdělávacím proudu; – zapojení rodičů do vzdělávání dětí, zvýšení jejich kompetencí; – posílení důvěry rodičů ke vzdělávacím institucím; – zvýšení motivace dětí a jejich rodičů k zahájení školní docházky v běžné škole.
Díličí aktivity:	– klub Kot'átko v prostorách ZŠ Dvořákovy sady – pro děti zejména ve věku 5–7 let ze sociálně znevýhodněného prostředí a děti z rodin, které jsou ohroženy

	sociálním vyloučením. Realizace pracovně výchovné činnosti s dětmi, rozvoj a upevnění jejich schopností a dovedností (zejména motorické, psychické a sociální). V rámci klubu bude realizován komplexní výchovně vzdělávací program rozvíjející kreativitu dětí, využívající arteterapeutických prvků, herních a pohybových aktivit a obecně metod předškolní pedagogiky. Na činnost klubu bude úzce navazovat spolupráce s rodiči dětí, kteří se přímo podílejí na návazných klubových činnostech;
	– přípravný ročník na ZŠ Dvořákovy sady.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	80.000,- Kč/rok (klub Kot'átko)
Předpokládané finanční zdroje:	SMO, nadace, MPSV, MŠMT, MSK a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Eurotopia Opava, o. p. s., ZŠ Dvořákovy sady Opava a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	15 dětí v klubu Kot'átko/rok + spolupráce s jejich rodiči 15 dětí v přípravném ročníku

Název opatření:	5.3.2. Podpora zařazování romských dětí do základních škol se standardní výukou a jejich udržení v těchto školách
Popis opatření:	Opatření zahrnuje aktivity směřující k zapojení rodin, ve kterých nejsou z různých důvodů přiměřené podmínky pro domácí přípravu dětí do školy, dále aktivity zaměřené na vzdělávání a doučování dětí (tutoring) ze sociokulturně znevýhodněného prostředí ve spolupráci se studenty VŠ a základními školami.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení počtu romských dětí, které dokončí standardní základní školu; – zvýšení motivace dětí k dokončení standardní ZŠ; – udržení romských dětí v hlavním vzdělávacím proudu; – zapojení rodičů do vzdělávání dětí, zvýšení jejich kompetencí; – zlepšení spolupráce rodina – škola; – cílem je předcházet školní neúspěšnosti dětí (eliminovat nebo zmírnit důsledky sociálního znevýhodnění na jejich školní úspěšnost) a poskytnout rodině, dítěti i společnosti předpoklady k sociální integraci.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – udržet a zřídít další pozice asistentů pedagogů; – doučování – tutoring ve spolupráci se studenty VŠ a základními školami pro žáky, kteří nemají podporující domácí prostředí; – práce s rodiči dětí – aktivity směřující k zapojení rodiny do vzdělávání dětí, pochopení důležitosti přípravy dětí a jejich zařazení do běžných škol, zvyšování informovanosti rodičů a posilování jejich rodičovských kompetencí, podpora spolupráce rodina – škola.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	210.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, MŠ, SMO, nadace, EU fondy a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	EUROTOPIA Opava, o. p. s., DŽIVIPEN a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 130/rok

Název opatření:	5.3.3. Podpora dalšího vzdělávání
Popis opatření:	Opatření se zaměřuje na zvýšení počtu dětí, které budou po skončení základní školy studovat nebo se vyučí v učebním oboru. Dále se zaměřuje na prevenci xenofobie, zvýšení tolerance k různým sociokulturním skupinám.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení počtu romských žáků na SŠ a OU; – zvýšení počtu romských absolventů SŠ a OU; – zvýšení jejich šance na uplatnění na trhu práce; – zvýšení tolerance k různým sociokulturním skupinám, snížení předsudků a xenofobie.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – spolupráce s rodinami, ve kterých děti končí základní školu; – informování rodičů a dětí o možnosti dalšího pokračování ve studiu a jejich motivace; – pomoc při orientaci v nabídkách středních škol a odborných učilišť; – vyjednávání vzdělávacích stipendií; – programy interkulturního výchovy a vzdělávání pro učitele i žáky ZŠ, OU a SŠ – prevence rozvoje xenofobie a rasismu, reflexe předsudků a zvýšení tolerance s cílem integrace romských žáků do škol.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	10.000,- Kč/rok Další náklady zahrnuté v opatření 5.1.1.
Předpokládané finanční zdroje:	SMO, nadace, EU fondy, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	DŽIVIPEN, EUROTOPIA Opava, o. p. s. a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 290/rok

Název opatření:	5.3.4. Podpora mimoškolních aktivit (volnočasové aktivity)
Popis opatření:	Opatření je zaměřeno na prevenci sociálně patologických jevů a soustředí se také na klienty, kteří se nemohou nebo nechtějí zapojit do standardních volnočasových aktivit, vyhýbají se standardním formám organizované pomoci, dávají přednost pasivnímu trávení volného času, trávení volného času mimo domov nebo mají vyhraněný životní styl.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – předcházení sociálnímu vyloučení; – snížení počtu dětí a mládeže trávících čas na ulici; – snížení výskytu sociálně patologických jevů ve městě; – nabídka bezpečného prostoru pro trávení volného času; – zvýšení kompetencí dětí a mládeže a podpora při řešení jejich problémů; – posílení romské identity.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – udržení stávajících NZDM – Modrá kočka, Magnet a Legal s ještě větším rozšířením nabídky programů pro romskou minoritu; – zřízení komunitního centra (koupě budovy a rekonstrukce – částečně svépomocí); – iniciace svépomocných aktivit dětí a mládeže; – realizace volnočasových aktivit a akcí (pobyty, výlety atd.); – terénní program pro děti a mládež ohrožené rizikovým chováním; – realizace výchovně-vzdělávacích programů dětí z různých sociokulturních skupin na preventivní témata.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Investice: 2.500.000,- Kč (komunitní centrum) Náklady na provoz zahrnuté v opatření 5.1.1. a v opatření 2.4.1.
Předpokládané finanční zdroje:	Na investice: EU Fondy (ROP), MSK a další Na provoz: MPSV, MŠMT, MSK, SMO, nadace, příjmy od klientů, dary a další

Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	EUROTOPIA Opava, o. p. s., DŽIVIPEN, OPEN HOUSE a další
Charakter opatření:	Rozvoj a udržení stávající služby, vznik nové služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 300/rok

Název opatření:	5.3.5. Podpora činnosti Slezského německého svazu v Opavě
Popis opatření:	Slezský německý svaz je občanským sdružením osob s německými kořeny, narozených v Opavě a okolí. Má více než 100 převážně starších členů a je členem zastřešující organizace, občanského sdružení „Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku“. Pořádá přednášky o aktuálních kulturních tématech v jazyce německém (zejména lokální historie literatury, hudby, architektury i folklóru) a výuku němčiny pro jakékoli zájemce (v současnosti realizováno zejména pro děti a dle možností probíhá i formou zábavných programů, výletů apod.).
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení zájmu mládeže o němčinu, středoevropskou kulturu a dějiny Slezska; – rozšíření a zkvalitnění výuky německého jazyka ve Slezském německém svazu v Opavě.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – cyklus přednášek vyučujících a studujících obor germanistika Slezské univerzity v Opavě; – doprovázení německojazyčných skupin; – rozšíření počtu stávajících kurzů německého jazyka.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	30.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	Část Velvyslanectví SRN, Slezský německý svaz a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Slezský německý svaz a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet přednášek: 8/rok

Název cíle:	5.4. Podpora bydlení
Krátký popis cíle:	Cílem je pomoci romským občanům v náročné bytové situaci udržet si stávající bydlení a zajistit dostatečnou podporu v případě jeho ztráty.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	5.4.1. Prevence ztráty bydlení a podpora při ztrátě bydlení

Název opatření:	5.4.1. Prevence ztráty bydlení a podpora při ztrátě bydlení
Popis opatření:	Opatření směřuje k udržení stávajícího bydlení romským občanům v náročné bytové situaci a k zajištění podpory v situaci ztráty bydlení. Opatření taktéž usiluje o systémové řešení, které spočívá zejména v propojení činností pomáhajících subjektů a ve vyjednávání se zástupci státní správy a samosprávy.
Předpokládané dopady opatření:	– snížení počtu klientů, kterým kvůli dluhům nebo nevýhodným smlouvám hrozí výpověď z bytu;

	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení informovanosti poskytovatelů i uživatelů služeb o bytových možnostech a o problematice bydlení obecně; – zprostředkování přechodného bydlení.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – informování a vzdělávání poskytovatelů i uživatelů služeb o možnostech návazného bydlení; – šíření osvěty o problematice (a možnostech) bydlení; – konstruktivní (koordinovaná) spolupráce zúčastněných subjektů při hledání bytových možností pro romské rodiny; – zajištění přechodného bydlení (zejména bydlení na Jateční ul.); – právní a sociální poradenství (zejména v oblasti nájemních, podnájemních a ubytovacích smluv atp.); – jednání s majiteli domů, domluva splátkových kalendářů, vyjednávání s městem atd. (za účelem udržení stávajícího bydlení); – podpora a doprovázení při hledání odpovídajícího bydlení obyvatelům, kterým reálně hrozí jeho ztráta (zajištění kontaktů na ubytovny, azylové domy, jednání s majiteli a pronajímateli bytů, atd.); – jednání se zástupci státní správy a samosprávy, za účelem vyčlenění bytů pro účely ubytování pro potřebné občany a udržení stávající kvality bydlení.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	230.000,- Kč/rok Další náklady zahrnuté v opatřeních 5.1.1. a 2.1.2.
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, SMO, EU fondy, příjmy od klientů, dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	DŽIVIPEN, EUROTOPIA Opava, o. p. s., Fond ohrožených dětí, SMO a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Dočasné bydlení pro min. 1–3 romské rodiny/rok, tzn. 7 klientů 1–2 vzdělávací kulaté stoly/rok Počet klientů: 140/rok

6/ OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O SENIORY

Obsah:

- Popis cílové skupiny péče o seniory
- Přehled účastníků na jednáních pracovní skupiny, kteří se podíleli na zpracování komunitního plánu
- Vybraná vstupní data
- SWOT analýza
- Cíle a opatření za oblast sociálních a souvisejících služeb pro cílovou skupinu: Péče o seniory:

- 6.1. Cíl Rozvoj terénních služeb
- 6.2. Cíl Rozvoj ambulantních a souvisejících služeb
- 6.3. Cíl Rozvoj pobytových služeb

POPIS CÍLOVÉ SKUPINY PÉČE O SENIORY

Tato skupina se bude zabývat seniory ve věku od 65 let v obtížné životní situaci, i když potřebnost sociální pomoci roste zejména u osob s vyšším věkem (nad 70 let).

Nejrizikovější skupiny seniorů lze vymezit následovně:

- osoby nad 80 let,
- samostatně žijící senioři či zcela izolované osoby (prostorově, emocionálně, bez kontaktů),
- osoby s onemocněním,
- osoby s poruchami paměti,
- senioři s příjmem na hranici sociální potřeby.

PŘEHLED ÚČASTNÍKŮ NA JEDNÁNÍCH PRACOVNÍ SKUPINY, KTEŘÍ SE PODÍLELI NA ZPRACOVÁNÍ KOMUNITNÍHO PLÁNU

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Danišková Michaela	Magistrát města Opavy, vedoucí odd. pomoci zdravotně postiženým občanům OSV
2.	Granterová Marcela	Domov pro seniory – Domov sv. Zdislavy
3.	Kasašová Pavla	Domov pro seniory – Domov sv. Zdislavy
4.	Kuchejdová Klára	Česká katolická charita
5.	Křupala Radim	Seniorcentrum Opava
6.	Lomič Josef	zástupce uživatelů
7.	Martínková Vladimíra	Agentura služeb pro rodinu a domácnost
8.	Pohanělová Brigita	Charita Opava – Charitní ošetrovatelská služba
9.	Pokorná Marie	zástupce uživatelů
10.	Roubalová Jarmila	zástupce uživatelů
11.	Řehulková Jana	Charita Opava – Denní stacionář pro seniory, manažerka skupiny
12.	Sonnková Anna	Domov Bílá Opava
13.	Thiemlová Petra	Charita Opava – Charitní pečovatelská služba
14.	Včulková Pavla	Pečovatelská služba OASA Opava, o. p. s., Ošetrovatelská a sesterská agentura OASA Opava, s. r. o.
15.	Vlčková Kamila	Magistrát města Opavy, vedoucí odd. sociálních služeb OSV
16.	Zahel Jaromír	Domov Bílá Opava

VYBRANÁ VSTUPNÍ DATA

Tabulka – Složení obyvatelstva města Opavy podle věku

	2005	2008	2009
Celkem 65+	8 267	8 762	8 874
Muži 65+	3 170	3 365	3 416
Ženy 65+	5 097	5 397	5 458

Zdroj: ČSÚ

Závěry a doporučení pro plánování sociálních služeb

Vzhledem k neodvratným demografickým trendům spjatým se stárnutím opavské populace a předpokladu zvyšování intenzity tohoto trendu je zapotřebí plánovat další rozvoj sociálních služeb pro seniory do budoucna s odpovídající důležitostí. Je jisté, že počet potenciálních uchazečů na jednu kapacitu sociálních služeb bude narůstat a tlak na rozvoj sociálních služeb bude sílit. Dílčí provedené analýzy naznačují směr, jakým by se měla Opava při plánování sociálních služeb vydat. Ze srovnávací analýzy je patrná v absolutním počtu slabší pozice v oblasti nabízených kapacit pobytových služeb, což je v souladu s představou respondentů, kam by mělo město své investice do budoucna směřovat. V této souvislosti si je důležité uvědomit následující: Kvalita, uzpůsobení a vybavení ubytování pro seniory má výrazný dopad na možnost či nemožnost setrvání v původním prostředí v případě, že se u seniora vyskytnou dlouhodobé zdravotní komplikace. Zabezpečení kvalitního bydlení pro seniory je tak mimo jiné programem eliminace nákladné ústavní péče tam, kde (ještě) není třeba.

Z hlediska kvantity sociálních služeb je v současné době, vyjma již zmíněných pobytových služeb (zejména domovů pro seniory), nejvíce využívána pečovatelská a ošetrovatelská služba. Potřebnost pečovatelské a ošetrovatelské služby je zjevná a tradiční, do budoucna lze o ni s rostoucím podílem seniorů na celkové populaci očekávat rostoucí zájem ze strany uchazečů. Patřičnou důležitost rozvoji pečovatelské a ošetrovatelské službě věnují také respondenti.

V neposlední řadě je nezbytné také zohlednit preference respondentů v oblasti péče. Naprostá většina respondentů by upřednostnila žít nadále v domácnosti s výpomocí rodiny, popř. s využitím terénní sociální služby, která by za nimi došla. Pokud vezmeme v potaz populační stárnutí, stále rostoucí složku pracovního času jednotlivých členů rodiny či předpokládané rostoucí nároky na sociální služby vyjádřené právě např. zvýšeným zájmem o dojížděku sociálních služeb, můžeme očekávat stále rostoucí poptávku po terénních službách.

Zdroj: Analýza seniorské populace na území SMO, KP projekt, s. r. o., 2010

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY

- Kvalita sociálních služeb
- Spolupráce s magistrátem a v rámci skupiny
- Systém komunitního plánování
- Zájem uživatelů o služby poskytovatelů
- Široké spektrum poskytovatelů sociálních služeb
- Dobrá informovanost veřejnosti o sociálních službách pro seniory

PŘÍLEŽITOSTI

- Transformace sociálních služeb
- Průzkum potřeb (zájemců o službu, veřejnosti)
- Vícezdrojové financování
- Využít prostory města (stávající) pro sociální služby (budova bývalé porodnice, prostory Seniorcentra Opava)
- Spolupráce se Slezskou univerzitou, odborníky (analýzy, diplomové práce)
- Zapojení okolních obcí do KP a financování
- Změny legislativy (PnP do systému sociálních služeb, změna financování od 2012)
- Aktivity v rámci KP ve zvýšení informovanosti

SLABÉ STRÁNKY

- Chybí domov se zvláštním režimem
- Nedostatečná kapacita pobytových zařízení
- Chybí odlehčovací služby
- Malé množství dotačních titulů z EU pro seniory
- Chybí pobytové služby komunitního typu
- Malá informovanost lékařů o sociálních službách

OHROŽENÍ

- Naplněnost terénních i ambulantních sociálních služeb, změna potřeb uživatelů
- Nejistota financování
- Zrušení procesu KP v Opavě
- Náročnost administrativy na úkor práce s klientem
- Změna legislativy
- Komerční služby ohrožující kvalitu služby

Tabulka: Sociální služby poskytované na území SMO – oblast Péče o seniory

Sociální služba:	Počet služeb celkem
sociální poradenství celkem	9
osobní asistence	2
pečovatelská služba	4
průvodcovské a předčitatelské služby	1
odlehčovací služby	1
centra denních služeb	1
denní stacionáře	1
domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
domovy pro seniory	3
domovy se zvláštním režimem	1
služby sociální péče celkem	15
telefonická krizová pomoc	1
azylové domy	1
krizová pomoc	2
nízkoprahová denní centra	1
noclehárny	2
sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2
služby sociální prevence celkem	9
CELKEM	33

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, stav k 15. 11. 2010

CÍLE A OPATŘENÍ ZA OBLAST SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB PRO CÍLOVOU SKUPINU: PÉČE O SENIORY

Název cíle:	6.1. Rozvoj terénních služeb
Krátký popis cíle:	Zachování a rozvoj pečovatelské služby a rozvoj mobilní hospicové péče.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	6.1.1. Pečovatelská služba 6.1.2. Mobilní hospicová péče

Název opatření:	6.1.1. Pečovatelská služba
Popis opatření:	Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba sociální péče poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba je nejčastěji poskytována přímo v domácnostech klientů. Ze současných demografických vývojových trendů stárnutí populace, lze předpokládat nárůst poptávky po této službě také do budoucna. Také z tohoto důvodu bude potřeba zahájit spolupráci a participaci s obcemi ve správním obvodu statutárního města Opavy.

Předpokládané dopady opatření:	– zajištění potřeb seniorů v domácím prostředí a možnost setrvávat déle v domácím prostředí.
Dílčí aktivity:	– zajištění informovanosti a dostupnosti pečovatelských služeb v Opavě a okolí (poskytovatelé, SMO atd.); – zajištění poskytování pečovatelských služeb i ve večerních hodinách a o víkendech; – rozvíjení spolupráce s praktickými lékaři; – průběžně analyzovat trendy růstu potřeb péče na základě dat od poskytovatelů (viz uzavírané smlouvy o poskytnutí účelové dotace na financování pečovatelských služeb) – realizováno průběžně SMO.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služeb: 14.570.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, nadace, sponzorské dary, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Charita Opava, Seniorcentrum Opava, p. o., Pečovatelská služba OASA Opava, o. p. s. a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 765/rok

Název opatření:	6.1.2. Mobilní hospicová péče
Popis opatření:	Hospicová péče nabízí nemocným osobám zajištění paliativní, symptomatické léčby. Tato léčba je zaměřena na zvýšení kvality života těžce nemocného člověka, který trpí nevyléčitelnou chorobou v pokročilém či terminálním stadiu a není nutná nemocniční léčba. Jejím cílem není vyléčit či prodloužit život, ale zmírnit nežádoucí příznaky onemocnění. V Opavě je tato služba terénní, tzn., že je poskytována v domácnosti klienta. Umožňuje tím klientovi setrvat v rodinném prostředí. Pro kvalitní zajištění služby je potřeba dobré spolupráce s rodinou. Rodina či klient mohou své rozhodnutí o péči v domácím prostředí kdykoliv změnit a požádat o přijetí do lůžkového hospice či jiného zdravotnického zařízení dle vlastní volby. Garantem služby je lékař s atestací pro praktické lékařství, vnitřní lékařství a klinickou onkologii, který zajišťuje poradenské odborné služby v paliativní péči a návštěvní službu u umírajících klientů. Služba je poskytována v městě Opavě a okolních obcích cca do 20 km.
Předpokládané dopady opatření:	– klienti mohou setrvat ve svém přirozeném prostředí až do své smrti; – rodinám klientů je poskytována odborná pomoc při zvládnutí závažných diagnóz.
Dílčí aktivity:	– rozvíjení spolupráce s praktickými a odbornými lékaři; – rozvíjení informovanosti o dostupnosti hospicové péče na Opavsku; – finanční zabezpečení hospicové péče.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služby: 2.400.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	Platby zdravotních pojišťoven, SMO, nadace, sponzorské dary, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Charita Opava, Agentura domácí péče OASA Opava, ošetřující lékaři a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 130/rok

Název cíle:	6.2. Rozvoj ambulantních a souvisejících služeb
Krátký popis cíle:	Zajištění dostatečné kapacity ambulantních služeb pro seniory.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	6.2.1. Udržení a rozšíření kapacity denního stacionáře 6.2.2. Udržení a zkvalitnění služeb v klubech pro seniory

Název opatření:	6.2.1. Udržení a rozšíření kapacity denního stacionáře
Popis opatření:	V denním stacionáři se poskytují služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba pomáhá uživatelům zachovávat pocit vlastní hodnoty a důstojnosti a ulevuje rodinným pečovatelům. Ze zkušenosti stávajícího stacionáře a z hlediska stárnutí populace lze předpokládat nárůst zájmu o využívání této služby. Je potřeba postupně navýšit kapacitu denního stacionáře, současný rozvoj služby počítá s navýšením kapacity na přibližně 26 klientů denně. Provoz bude zabezpečen minimálně dvěma středisky s kapacitou 13 klientů/den.
Předpokládané dopady opatření:	– uspokojení potřeb klientů a současně poptávky po službě; – možnost klientů setrávat déle v domácím prostředí.
Díličí aktivity:	– zajištění vhodných prostor; – úprava prostor; – vybavení prostor; – zajištění personálu.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení služby: 2.300.000,- Kč/rok Rozvoj služby: 1.000.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, nadace, sponzorské dary, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Charita Opava a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 50/rok (z toho 15 nových) Kapacita: 26 klientů/den (z toho 10 nových)

Název opatření:	6.2.2. Udržení a zkvalitnění služeb v klubech pro seniory
Popis opatření:	Senioři, kteří žijí samostatně v bytech a doposud nevyužívají žádnou sociální službu, také potřebují kontakt se společenským prostředím. Ten je jim nabízen právě v klubech pro seniory. V Opavě je v současné době 5 klubů, z toho u tří je zřizovatelem statutární město Opava a u jednoho příspěvková organizace SMO. Hlavní činností klubů je společenský kontakt členů klubu, přednášková činnost, besedy, hry, oslavy výročí, atd.
Předpokládané dopady opatření:	– zkvalitnění prostředí klubů, možnost využití klubů i pro vozíčkáře.
Díličí aktivity:	– udržení provozu stávajících klubů pro seniory; – stavební úpravy – výměna oken, bezbariérovost; – zajištění nových aktivizačních programů – pletení ob vazů malomocným; – zajištění kulturních programů.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení provozu: 541.000,- Kč/rok

Předpokládané finanční zdroje:	SMO, nadace, dary fyzických osob a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	SMO, Seniorcentrum Opava, p. o., Charita Opava, členové klubů a další
Charakter opatření:	Udržení a zkvalitnění stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Počet členů: 200/rok Počet členů zájmových sdružení: 535/rok

Název cíle:	6.3. Rozvoj pobytových služeb
Krátký popis cíle:	Vzhledem k demografickému vývoji počtu seniorů v Opavě je zájmem zvýšit kapacitu pobytových zařízení sociálních služeb a zlepšit kvalitu bydlení a úroveň poskytování služeb v těchto zařízeních.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	6.3.1. Zřízení nepřetržitého dohledu pečovatelské služby v Seniorcentru Opava, p. o. 6.3.2. Rozšíření kapacity domova se zvláštním režimem 6.3.3. Vznik odlehčovací služby pro seniory 6.3.4. Zkvalitnění služeb v domovech pro seniory

Název opatření:	6.3.1. Zřízení nepřetržitého dohledu pečovatelské služby v Seniorcentru Opava, p. o.
Popis opatření:	Zavedení nepřetržitého dohledu pečovatelské služby v budovách Seniorcentra Opava. Opatření bude zabezpečeno přítomností pečovatelky v prostorách Seniorcentra Opava nad rámec běžné provozní doby pečovatelské služby, a to v době od 19.00 do 7.00 hod. Pro zvýšení bezpečnosti klientů bude zaveden kamerový systém se záznamem. Zabezpečení spojení mezi klientem a pečovatelkou bude zabezpečeno prostřednictvím běžné mobilní telefonní sítě. V rámci ostrého provozu nepřetržitého dohledu PS bude vyhodnocena možnost dokoupení sofistikovaného nouzového komunikačního systému klient – pečovatelka.
Předpokládané dopady opatření:	– prodloužení doby, kdy může senior zůstat v domácím prostředí svého bytu v Seniorcentru Opava a nemusí z důvodů potřeby dohledu mimo běžnou denní dobu žádat o umístění v sociálních zařízeních typu domova pro seniory apod.; – zvýšení pocitu bezpečí u bytovaných seniorů pro případ náhlého zhoršení zdravotního stavu a znesnadnění volného pohybu cizích osob po budovách; – zvýšení zabezpečení majetku organizace před vloupáním, poškozením, apod.
Díličí aktivity:	– pořízení kamerového systému se záznamem, termín: 30. 6. 2011; – zavedení nepřetržitého dohledu PS v budovách Seniorcentra, termín: 1. 10. 2011.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Pořízení kamerového systému: 80.000,- Kč Navýšení mzdových nákladů (2 pečovatelky): 400.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	SMO, vnitřní zdroje organizace, příjmy od klientů a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Seniorcentrum Opava, p. o. a další
Charakter opatření:	Rozvoj stávající služby
Předpokládané výstupy:	Počet klientů: 136/rok

Název opatření:	6.3.2. Rozšíření kapacity domova se zvláštním režimem
Popis opatření:	Jedná se o pobytovou službu pro seniory se specifickými potřebami (senioři v nepříznivé sociální situaci z důvodu změn v chování, v důsledku poruchy paměťových funkcí, chronického duševního onemocnění nebo jedinci ohrožení sociálním vyloučením či sociálně vyloučení). V současné době je tato služba poskytována Domovem Bílá Opava, p. o., a je plně využívána. Tato organizace neplánuje rozšíření kapacity této služby. Domov sv. Zdislavy – Domov se zvláštním režimem plánuje v uvolněné části budovy současného zařízení Mariana zřídit nový domov se zvláštním režimem s kapacitou 10 míst.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zmírnění nepříznivé sociální situace, která nejde řešit jinými formami sociálních služeb; – zkvalitnění služby (bezbariérovost); – zkvalitnění individuální péče o uživatele; – větší spokojenost uživatelů.
Díličí aktivity:	Domov sv. Zdislavy – Domov se zvláštním režimem: <ul style="list-style-type: none"> – rekonstrukce v uvolněné části budovy Marianum (2012); – přemístění domova pro seniory do zrekonstruovaných prostor Mariana, vznik tvůrčích dílen (2012); – rekonstrukce původního zařízení Domova pro seniory – Domova sv. Zdislavy (2013); – zahájení provozu nové služby – domova se zvláštním režimem (2014); – využití většího počtu dobrovolníků, zřízení tvůrčí dílny, místností na terapie, využívání prostor zahrady, apod.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení stávající služby: 11.595.000,- Kč/rok Investice: 8.000.000,- Kč (vznik nové služby) Provoz nové služby 4.000.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	Na provoz: MPSV, příjmy od klientů, MSK, SMO, zdravotní pojišťovny a další Na investice: zřizovatel, MPSV, EU fondy, MSK, SMO, dary a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Domov Bílá Opava, p. o., Česká provincie Kongregace Dcer Božské Lásky a další
Charakter opatření:	Udržení stávající služby, investiční – vznik nové služby
Předpokládané výstupy:	Stávající kapacita: 37/rok Nová kapacita: 47/rok

Název opatření:	6.3.3. Vznik odlehčovací služby pro seniory
Popis opatření:	Vznik nové sociální služby – odlehčovací služby v nových, případně ve stávajících zařízeních. Odlehčovací služba je určena pro přechodný pobyt seniorů, o které zpravidla pečují rodinní příslušníci. Zajišťuje tak péči o seniora po dobu, kdy rodina nemůže péči zajistit (např. plánovaná hospitalizace, dovolená, atd.)
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – umožnit rodinám pečujícím o své blízké zajištění jejich péče v případě vlastní hospitalizace či potřeby krátkodobého oddechu od poskytování služby; – umožnit seniorům co nejdélejší pobyt v přirozeném – domácím prostředí.
Díličí aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> – vyhledat vhodné prostory; – vyhledat investiční zdroje; – vyhledat poskytovatele.
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Náklady na vznik lůžka: dle projektové dokumentace Náklady na lůžko: 340.000,- Kč/rok
Předpokládané finanční zdroje:	MPSV, MSK, SMO, příjmy od klientů a další

Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Nový poskytovatel není znám.
Charakter opatření:	Vznik nové služby
Předpokládané výstupy:	Dle dalších jednání a skutečné potřeby této služby.

Název opatření:	6.3.4. Zkvalitnění služeb v domovech pro seniory
Popis opatření:	Jedná se o pobytovou sociální službu poskytovanou celoročně. Tuto službu v současné době poskytují tři poskytovatelé. Domov Bílá Opava má stávající kapacitu 133 uživatelů, ale je předpoklad snížení této kapacity z důvodu transformace (objekt na Rooseveltově o 9 uživatelů, v případě rekonstrukce objektu na Rybářské o 30). V domově pro seniory – Domově sv. Zdislavy, který je rodinného typu, plánujeme zachovat charakter rodinného typu, zkvalitnit bydlení a rozšířit službu. V uvolněné části Marianum plánujeme rozšíření kapacity domova pro seniory o 8 míst, dále plánujeme rekonstrukci stávajícího domova pro seniory. Celková kapacita domova pro seniory se zvýší z 22 na 30 uživatelů. Dalším poskytovatelem je Česká katolická charita s kapacitou 50 uživatelů, která poskytuje služby pouze ženám. V případě snížení kapacity způsobené zmíněnou transformací bude nutné doplnit tuto chybějící kapacitu v závislosti na vývoji poptávky u seniorské populace.
Předpokládané dopady opatření:	<ul style="list-style-type: none"> – zmírnění nepříznivé sociální situace, která nejde řešit jinými formami sociálních služeb; – zkvalitnění služby (bezbariérovost, navýšení počtu jednolůžkových pokojů se sociálním zařízením); – zkvalitnění péče poskytováním většího množství tvůrčích terapií; – zázemí pro personál.
Díličí aktivity:	Domov Bílá Opava: <ul style="list-style-type: none"> – zpracování projektové dokumentace rekonstrukce objektu na Rooseveltově, získání finančních prostředků a případná rekonstrukce. Domov pro seniory – Domov sv. Zdislavy: <ul style="list-style-type: none"> – zahájení rekonstrukce části Marianum (2012); – přemístění stávajících uživatelů do rekonstruované budovy (2012); – rekonstrukce stávající budovy domova pro seniory (2013).
Předpokládaná výše finančních nákladů na realizaci opatření:	Udržení stávajících služeb: 63.271.000,- Kč/rok Investice: 17.000.000,- Kč (rekonstrukce Domova sv. Zdislavy)
Předpokládané finanční zdroje:	Na investice: EU fondy, zřizovatel, MPSV, MSK, SMO, dary a další Na provoz: MPSV, MSK, SMO, příjmy od klientů, zdravotní pojišťovny a další
Předpokládaní realizátoři k zajištění opatření:	Domov Bílá Opava, p. o., Česká provincie Kongregace Dcer Božské Lásky, Česká katolická charita a další
Charakter opatření:	Udržení a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané výstupy:	Stávající kapacita: 205/rok

D/ MONITOROVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ

Tabulky pro plánování a hodnocení komunitního plánu:

HODNOCENÍ (REVIZE KOMUNITNÍHO PLÁNU)

CÍLE A OPATŘENÍ V OBLASTI

(textová část)

Cíl: název cíle

Opatření: název opatření

1. Partneři, se kterými je uzavřena v rámci projektu partnerská smlouva a podílí se na řešení projektu (jmenovitě):

- A) státní správa
- B) samospráva
- C) neziskové organizace
- D) zahraniční partneři
- E) ostatní

2. Proces vedoucí k dosažení opatření:

- A) počet předložených projektových záměrů projektů
- B) počet předložených projektů
- C) počet přijatých – realizovaných projektů
- D) počet inovativních, rozvojových projektů
- E) počet nově vzniklých služeb

3. Finanční zdroje (jmenovitě, u plateb uživatelů a vlastních zdrojů volte ano, nebo ne):

- A) samospráva
- B) státní správa
- C) nadace
- D) zahraniční zdroje
- E) programy EU
- F) platby uživatelů
- G) vlastní zdroje

4. Popište výstupy za vykazované období:

- A) počet proškolených osob
- B) počet klientů
- C) počet nových pracovních míst
- D) vznik webových stránek ano ne
- E) počet vzdělávacích modulů
- F) počet nových programů (služeb)
- G) počet nových svépomocných skupin uživatelů
- H) počet mediálních výstupů
- I) počet konferencí
- J) počet přednášek, seminářů
- K) jiné

Podařilo se naplnit opatření: ano – ne

V případě, že ne, uveďte důvody:

(takto rozpracovat všechna opatření)

Vypracoval:

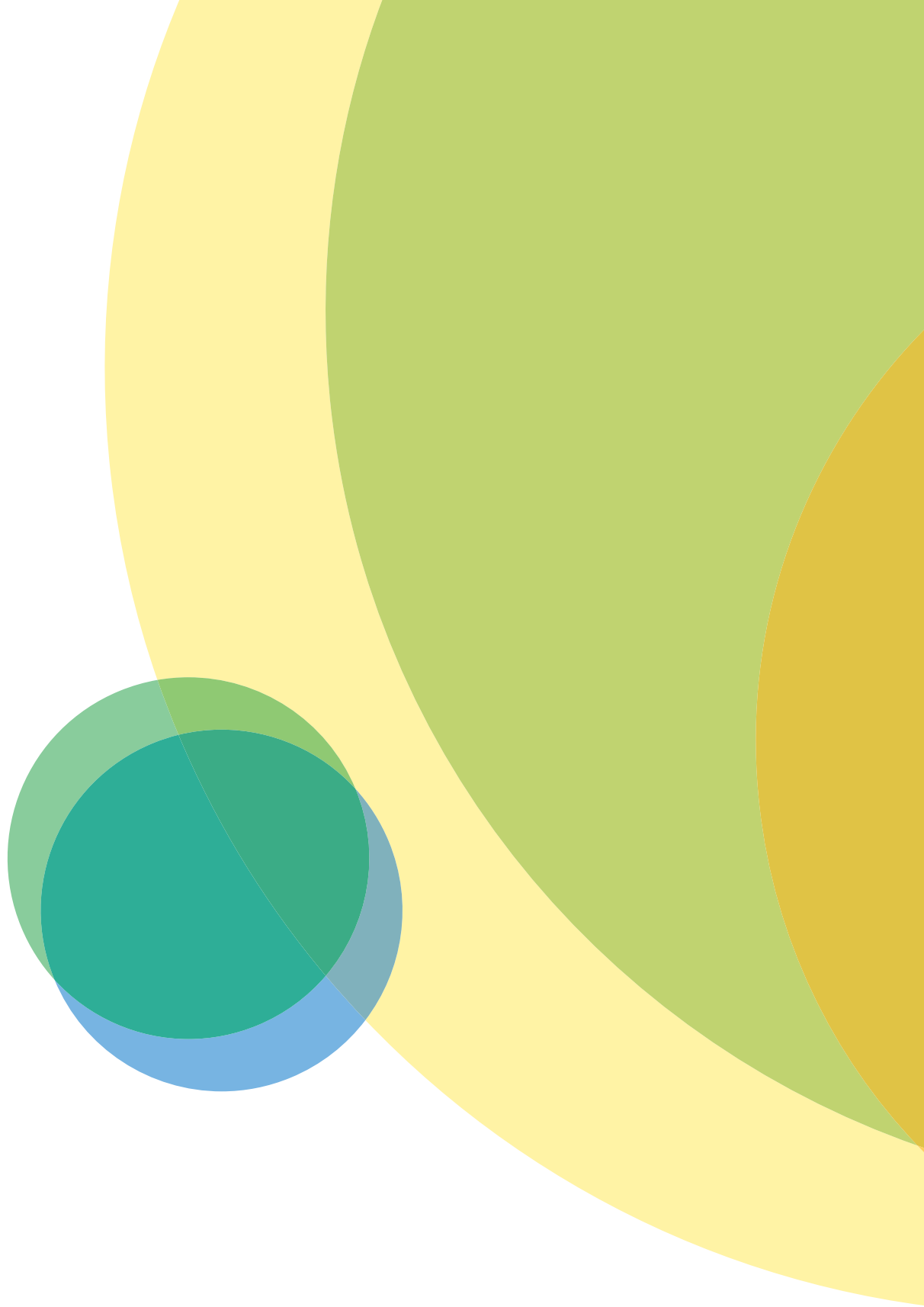
FINANČNÍ ČÁST

Aktivity a finanční zajištění jednotlivých cílů a opatření v období KP 2008–2010

Cíl a opatření 1. KP	Název projektu, programu, služby	Název organizace	Průměrný počet uživatelů	Rozpočet města	Ostatní zdroje ČR (Úřad práce, MPSV, Kraje)	Jiné zdroje (zahraniční, nadace, klienti)	Programy EU	Celkem	Míra plnění*
Cíl 1, opatření 1.1.									
Cíl 2, opatření 2.1.									
Cíl 2, opatření 2.2.									
Cíl 3, opatření 3.1.									
Cíl 3, opatření 3.2.									
Cíl 3, opatření 3.3.									
Finanční zajištění plnění cílů a opatření celkem									

E/ SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AMT	asistenční, mediační a terapeutické centrum
AOP	Asociace občanských poraden
AS	Armáda spásy
DN	domácí násilí
DOZP	domov pro osoby se zdravotním postižením
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FOD	Fond ohrožených dětí
CHB	chráněné bydlení
IVP	individuální vzdělávací plán
KP	komunitní plánování, komunitní plán
KPSS	komunitní plánování sociálních služeb
KS	koordinační skupina
MS	mateřské centrum
MMO	Magistrát města Opavy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NNO	nestátní neziskové organizace
NZDM	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OSPOD	oddělení sociálně-právní ochrany dětí
OSV	odbor sociálních věcí
PL	psychiatrická léčebna
PMS	probační a mediační služba
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PRP	probační resocializační a reintegrační programy
PS	pracovní skupina
ROP	regionální operační program
RVKPP	Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
SMO	statutární město Opava
SONS	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých
SPOD	sociálně-právní ochrana dětí
SVP	středisko výchovné péče
TP	terénní práce, terénní pracovník
TP	těžké postižení
ÚP	úřad práce
VOŠ	vyšší odborná škola
VPP	veřejně prospěšné práce
VŠ	vysoká škola
ZŠ	základní škola
ZTP	zvlášť těžké postižení
ZTP/P	zvlášť těžké postižení/průvodce

Materiál byl vytvořen odborníky a zástupci veřejnosti, kteří pracují v pěti pracovních skupinách, v rámci organizační struktury procesů komunitního plánování ve městě Opava.
Konzultační služby k materiálu zajišťovalo Centrum komunitní práce Ústí nad Labem.
Tvorba materiálu je financována z rozpočtu statutárního města Opavy.

Tento materiál byl schválen zastupitelstvem statutárního města Opavy dne 21. 2. 2011, usnesením číslo 56/03 ZM 11.